



**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

Broj: UR - 047/012- 04; 011- 04 /08

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2007. godine**

BUDŽET KANTONA SARAJEVO

Sarajevo, juli 2008. godine



NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Budžeta Kantona Sarajevo** (u daljem tekstu Kantona) i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima, za godinu koja je završila na dan 31. decembra 2007. godine.
2. Menadžment Kantona/Vlada Kantona je odgovoran/a za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru, uspostavu sistema internih kontrola i usklađenosti poslovanja u Kantonu sa važećim zakonskim i drugim propisima. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja na osnovu provedene revizije.
3. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji institucija u FBiH («Sl. novine FBiH», broj 22/06) i u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija-INTOSAI («Sl. novine FBiH», broj 06/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima.
4. Revizija je na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela, kao i ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.
5. Po našem mišljenju konsolidovani finansijski izvještaji, po svim bitnim pitanjima istinito i objektivno, prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2007. godine, rezultate poslovanja i izvršenja Budžeta Kantona Sarajevo, za godinu koja se završava na taj dan i u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru, osim za:
 - **Evidentiranje više stvorenih kratkoročnih obaveza (457.103 KM) na razgraničenim rashodima umjesto na rashodima revidirane godine, kao i evidentiranje avansnog plaćanja nabavke stalnih sredstava (2.747.639 KM) na izdacima umjesto na potraživanjima, imalo je za posljedicu nerealno iskazivanje rashoda i izdataka Budžeta Kantona za 2007. godinu u iznosu od 2.290.536 KM (tačka 5.3.2 , 5.4 i 5.5.3 Izvještaja);**
 - **Raspodjelu dijela tekućih transfera, bez utvrđenih kriterija i vršenja adekvatnog nadzora nad potrošnjom istih kod Ministarstva privrede, Ministarstva saobraćaja, Ministarstva kulture i sporta i Ministarstva za boračka pitanja (tačka 5.3.2 Izvještaja);**
 - **Neadekvatnu kontrolu i praćenje naplate nadoknade od svih pravnih lica koja se bave istraživanjem i eksploatacijom mineralnih sirovina na području Kantona Sarajevo, od strane Ministarstva privrede i Ministarstva finansija (tačka 5.3.1 Izvještaja);**



- **Nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika zbog nedonesenih internih akata u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, a vezano za vlastite procese rada, što je za posljedicu imalo neadekvatno planiranje naknada za troškove zaposlenih i ugovorenih usluga, neuređen obračun naknada po osnovu autorskih honorara, ugovora o djelu, ugovora o privremenim i povremenim poslovima, naknade za rad članovima komisija, usluga štampanja i reprezentacije, nazor nad potrošnjom tekućih transfera (tačka 5.3.2 Izvještaja).**

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.



S A D R Ž A J

1. UVOD.....	1
2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3. REZIME.....	2
4. OSVRT NA PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE	6
5.1 Sistem internih kontrola i nadzor nad upotrebom budžetskih sredstava.....	6
5.2 Budžet Kantona Sarajevo za 2007. godinu.....	7
5.3 Izvršenje Budžeta Kantona za 2007. godinu.....	8
5.3.1 Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2007. godinu	9
5.3.2 Rashodi i izdaci Budžeta Kantona za 2007. godinu	11
5.4 Finansijski rezultat	22
5.5 Popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2007. godine	23
5.5.1 Novčana sredstva	23
5.5.2 Stalna sredstva, dugoročna potraživanja i dugoročna razgraničenja.....	24
5.5.3 Kratkoročna potraživanja i kratkoročna razgraničenja.....	25
5.5.4 Kratkoročne obaveze i kratkoročna razgraničenja	26
5.5.5 Vanbilansna evidencija	26
6. KOMENTAR	27



IZVJEŠTAJ

O REVIZIJI BUDŽETA KANTONA SARAJEVO za 2007. godinu

1. UVOD

Kanton Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton), kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Kantona Sarajevo. Kanton svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade. Ustavom Kantona uređena je struktura i nadležnost kantonalne vlasti, koja se obavlja putem zakonodavne, izvršne i sudske vlasti.

Zakonodavno tijelo Kantona je Skupština, koju čini jedan dom, sastavljen od 30 poslanika, neposredno izabranih na period od četiri godine.

Vlada kantona je organ izvršene vlasti koju čine Premijer i dvanaest ministara. Nadležnosti i djelokrug Vlade i ovlasti službi koje vrše poslove za njene potrebe uređene su Zakonom o Vladi Kantona Sarajevo. Vlada Kantona u sadašnjem sazivu imenovana je 15.02.2007. godine.

Funkciju kantonalne uprave u 2007. godini vršili su ministarstva, zavodi, uprave i ustanove u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim je bio određen djelokrug rukovođenja kao i druga pitanja od značaja za njihovo organizovanje i funkcionisanje. Prema tom Zakonu, u Kantonu je egzistiralo dvanaest ministarstava, Profesionalna vatrogasna brigada Kantona Sarajevo, tri zavoda, jedna uprava i jedna direkcija. U februaru 2008. godine je donesen Zakon o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo, kojim se osnivaju kantonalni organi uprave i kantonalne organizacije, i čijim stupanjem na snagu je prestao da važi prethodni Zakon o ministarstvima.

Kantonalnim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalnih zavoda, uprava, ustanova i direkcije rukovode direktori. Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova i sredstva za rad općinskih službi za upravu kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i propisa utvrđuju se Budžetom Kantona.

Budžetom za 2007. godinu za ukupno 153 budžetska korisnika na području Kantona planirano je finansiranje 10.256 uposlenika. Na dan 31.12.2007. godine iz Budžeta finansiralo se 10.328 uposlenika. Najveći broj uposlenika je u oblasti obrazovanja (osnovno, srednje i ustanove) 5.684 ili 55 % od ukupnog broja, 1.866 uposlenika je u Ministarstvu unutrašnjih poslova, 796 u oblasti pravosuđa, u 13 ustanova kulture je 546 uposlenih, u 7 ustanova u nadležnosti Ministarstva za rad i socijalnu politiku 363 uposlena, a preostalih 1.073 uposlenika u ostalim organima i ustanovama.

Sjedište Vlade Kantona Sarajevo je u Sarajevu, ulica Džemaludina Reisa Čauševića br.1.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta Kanton Sarajevo za 2007. godinu i usklađenost poslovanja ministarstava i drugih budžetskih korisnika u kantonu sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta Kantona za 2007. godinu je pribavljanje realne osnove, da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika kantonalnog budžeta, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, ocijeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem interne kontrole



Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu juni – juli 2008. godine.

3. REZIME

Izvršenom revizijom Budžeta Kantona za 2007. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- *Potrebno je da budžetski korisnici dorade postojeće pisane procedure, donesu procedure koje nisu donesene u ranijem periodu, kao i Pravilnik o internim kontrolama u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, donesenim od strane Federalnog ministra finansija, kao i da u svom poslovanju osiguraju poštivanje istih.*
- *Da Vlada i Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo preispitaju Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija u djelu organizovanja Sektora za inspekcijski nadzor korištenja sredstava Budžeta Kantona Sarajevo, a u cilju uspostavljanja jedinice interne revizije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o internoj reviziji budžetskih korisnika.*
- *Da Ministarstvo finansija u uputama za sačinjavanje zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava jasnije definiše naknade troškova zaposlenih i ugovorene usluge.*
- *Da svi budžetski korisnici poduzimaju adekvatne i pravovremene aktivnosti u cilju da se procedura izrade i donošenja budžeta u potpunosti ispoštuje, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, posebno u djelu odredbi koje se odnose na sadržaj prijedloga finansijskog plana i zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava.*
- *Da Ministarstvo finansija, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzme aktivnosti kako bi se vlastiti prihodi visokoškolskih ustanova uplaćivali i povlačili sa JRT-a Kantona, u cilju nadzora i kontrole nad trošenjem istih.*
- *Preispitati usklađenost odredbi člana 26. Zakona o izvršavanju budžeta Kantona Sarajevo sa Zakonom o budžetima u FBiH, te po istom poduzeti odgovarajuće mjere. Također je potrebno preispitati način izvršavanja tekućih i kapitalnih grantova, kao i kapitalnih izdataka u vezi donošenja zaključaka Vlade sa stanovišta utvrđivanja odgovornosti za izvršavanje istih u skladu sa odobrenim budžetom.*
- *Da Ministarstvo privrede u saradnji sa Vladom Kantona i dalje provodi aktivnosti u cilju zaključivanja ugovora o koncesijama sa svim pravnim licima koja koriste prirodna bogatstva, dobra u općoj upotrebi ili obavljaju djelatnost od općeg interesa, na način propisan odredbama Zakona o koncesijama.*
- *Da Ministarstvo privrede ustroji evidenciju potraživanja od svih pravnih lica koja se bave istraživanjem i eksploatacijom mineralnih sirovina na području Kantona Sarajevo i da u saradnji sa Ministarstvom finansija kontinuirano kontroliše i prati naplatu po navedenom osnovu.*
- *Da Ministarstvo privrede u saradnji sa nadležnim organima procjeni ukupni prihod koji je Kanton propustio da naplati po osnovu zaključenih ugovora o koncesijama i po osnovu istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina na području Kantona za period 2002-2007. godina i poduzme zakonom propisane mjere za naplatu istih.*
- *Da budžetski korisnici koji ostvaruju vlastite prihode uspostave pomoćnu evidenciju potraživanja, vrše kontrolu blagovremenosti i pravilnosti naplate, te poduzimaju zakonom propisane mjere za naplatu vlastitih prihoda.*



- *Obračun i isplatu poslaničkog paušala uskladiti sa Zakonom o novčanim primanjima poslanika u Skupštini Kantona Sarajevo i Poslovníkom Skupštine Kantona.*
- *Da Vlada Kantona doradi postojeći Pravilnik o pravu korištenja reprezentacije u dijelu definisanja vrste predmeta koji se mogu smatrati poklonima, njihove pojedinačne cijene, kome se mogu darivati i prilikom kakvih poslovnih događaja i značajnih datuma, kao i postupanja sa poklonima koji se primaju u ime Kantona Sarajevo.*
- *Da Ministarstvo obrazovanja i nauke i Ministarstvo kulture i sporta donesu smjernice za trošenje reprezentacije nižih potrošačkih jedinica u cilju ujednačavanja i kontrole utroška budžetskih sredstava za ove namjene.*
- *Preispitati osnovanost i opravdanost potpisivanja Ugovora o regulisanju međusobnih odnosa, prava i obaveza oko dodjele u zakup poslovnog prostora između Kamernog teatra 55 i preduzeća Kuna d.n.o.*
- *Da nadležna ministarstava osiguraju jedinstveno tumačenje i primjenu zakonskih propisa koji se odnose na ugovore o autorskim honorarima, ugovore o privremenim i povremenim poslovima, ugovore o djelu, kao i isplatu naknada članovima komisija imenovanih od strane rukovodilaca. Nadležni budžetski korisnici su dužni prije isplate naknada po istima utvrditi i ovjeriti izvršenje ugovorenih poslova, u skladu sa odredbama potpisanih ugovora.*
- *Prilikom angažovanja nastavnog kadra za izvođenje nastave u školama, u skladu sa usvojenim nastavno – naučnim planovima i programima, postupati u skladu sa Zakonom o radu tj. potpisivati ugovore o obavljanju privremenih i povremenih poslova, odnosno ugovore o radu.*
- *Da Ministarstvo kulture i sporta, u saradnji sa ustanovama kulture, donese okvirna pravila vezana za utvrđivanje visine naknade za angažman izvršioca specifičnih poslova.*
- *Da se od strane korisnika budžeta dosljedno primjenjuje „Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnim komisijama, savjeta i drugih radnih tijela koje obrazuje Vlada Kantona Sarajevo i rukovodilac kantonalnog organa državne službe“, kao i da Ministarstvo finansija, u skladu sa svojim ovlaštenjima vrši kontinuiranu kontrolu isplate naknada članovima komisija od strane korisnika budžeta.*
- *Da se od strane Vlade Kantona, preispita „Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnim komisijama, savjeta i drugih radnih tijela koje obrazuje Vlada Kantona Sarajevo i rukovodilac kantonalnog organa državne službe“, u dijelu jasnog definisanja vrste poslova za koje rukovodioci kantonalnih organa državne službe mogu samostalno obrazovati komisije i na koje bi se ova odluka odnosila. Također je potrebno da se od strane Vlade Kantona utvrdi broj komisija čije obrazovanje je regulisano posebnim zakonima i drugim propisima, a na koje se ne odnose odredbe ove odluke.*
- *Da Vlada Kantona, u saradnji sa ministarstvima nadležnim za komunalne poslove, koja vrše nadzor nad provođenjem odredaba Zakona o komunalnim djelatnostima utvrdi metodologiju i ulazne parametre koji će se koristiti prilikom planiranja potrebnih sredstava javnim preduzećima komunalnih djelatnosti i privrednim društvima iz Budžeta Kantona, a sve uz dosljedno poštivanje člana 37. navedenog zakona. Metodologija bi također trebala propisati način izvještavanja o utrošku doznačenih sredstava.*
- *Da Ministarstvo saobraćaja donese Uputstvo kojim će propisati postupak ostvarivanja prava na subvencioniranje troškova prijevoza u javnom gradskom saobraćaju i način uplate sredstava vršiocima usluga prijevoza, i da osigura suštinsku kontrolu prilikom plaćanja faktura za pokrivanje razlike do ekonomske cijene za penzionerske mjesečne karte.*



- *Planiranje sredstava za kapitalne investicije vršiti u skladu sa usvojenim Programom javnih investicija, od strane Skupštine Kantona, koji se odnosi na vremensko razdoblje za koje se usvaja budžet.*
- *Da resorno Ministarstvo saobraćaja poduzme odgovarajuće mjere kako bi se izmirenje troškova električne energije za rad semafora vršilo na bazi stvarne potrošnje.*
- *Da Ministarstvo kulture i sporta, utvrdi i razradi kriterije po kojima se, u skladu sa postojećim propisima iz oblasti sporta, raspodjeljuje i određuje visina sredstava sportskim organizacijama, po kandidovanim projektima.*
- *Da Ministarstvo privrede, u saradnji sa Vladom Kantona, poduzme aktivnosti i mjere u cilju jasnog i potpunog definisanja načina na koji će se vršiti kontrola i nadzor nad novčanim podsticajima vezanim za proizvodnju i preradu svježeg mlijeka.*
- *Da Ministarstvo privrede osigura raspodjelu sredstava na ime projekata iz oblasti poljoprivrede uz dosljedno poštivanje principa transparentnosti i na bazi prethodno utvrđenih kriterija za raspodjelu istih.*
- *Da se Vlada Kantona jasno odredi u vezi finansiranja Akademije nauka i umjetnosti BiH i Instituta za jezik iz Budžeta Kantona, u skladu sa članom 126. Zakona o visokom obrazovanju.*
- *Da Ministarstvo za boračka pitanja Pravilnikom za utvrđivanje prava na dodjelu jednokratne novčane pomoći i prava na obezbjeđivanje ogrijeva propiše pisane kriterije vezane za određivanje visine jednokratne pomoći za socijalne potrebe, u cilju izbjegavanja subjektivnih procjena prilikom trošenja budžetskih sredstava. Iz istog razloga je potrebno da se donesu jasniji i precizniji pisani kriteriji za dodjelu sredstava pojedincima i institucijama koja se raspodjeljuju na osnovu „Procedure za raspodjelu, korištenje, kontrolu i izvještavanje o utrošku sredstava za grantove pojedincima, udruženjima i institucijama“.*
- *Da Ministarstvo za boračka pitanja sa institucijama koje, pored Ministarstva, rješavaju o priznavanju i ostvarivanju prava po podnešenim zahtjevima stranaka, podigne komunikaciju i saradnju na veći nivo, u cilju onemogućavanja prekoračenja budžeta. Također je potrebno da se izvrši popuna predviđenih radnih mjesta koja se odnose na obavljanje poslova nadzora i kontrole, u cilju praćenja namjenskog trošenja doznačenih budžetskih sredstava.*
- *Da Ministarstvo za boračka pitanja izmijeni Instrukciju vezanu za način provođenja članova 27. i 30. Zakona o dopunskim pravima boraca – branitelja BiH, na način da Ministarstvo refundira plaćene naknade za pogodnost (rentu) i naknade za uređenje građevinskog zemljišta prilikom kupovine stanova kod kolektivne izgradnje, na ime korisnika prava a ne Investitora, kao i da poduzme sve zakonske mjere kako bi preduzeće BOOC d.o.o., odnosno korisnici prava izvršili povrat neopravdanih sredstava u Budžet Kantona Sarajevo, posebno imajući u vidu rokove zastare potraživanja.*
- *Da Ministarstvo finansija putem Instrukcije definiše obavezu budžetskih korisnika da izvrše procjenu mogućih troškova i drugih gubitaka po sudskim sporovima, u cilju istinitog prezentovanja i iskazivanja potencijalnih obaveza i da prilikom planiranja potrebnih sredstava za realizaciju obaveza po osnovu sudskih sporova, osigura relevantnu dokumentaciju, po svakom budžetskom korisniku, za obaveze za koje je izvjesno da će u narednom periodu (za koji se vrši planiranje) trebati izvršiti plaćanje .Prilikom evidentiranja izmirenja obaveza po izvršnim sudskim rješenjima razdvojiti glavnica, kamatu i sudske troškove.*
- *Osigurati da budžetski korisnici na koje se odnose pravosnažne presude, odnosno koji su upoznati sa sporovima u toku, pravovremeno informišu Ministarstvo finansija o potrebnim sredstva za izvršenje istih u cilju skraćivanja puta realizacije, odnosno uštede sredstva na ime troškova izvršenja i zateznih kamata.*



- *Da Ministarstvo saobraćaja, u skladu sa odredbama Zakona o cestovnom prometu u FBiH uskladi propise, odnosno uredi uslove, način i specifičnosti organizacije vršenja prijevoza putnika ili tereta ili osoba i tereta na svojoj teritoriji.*
- *Osigurati da se plaćenje za nabavku stalnih sredstava vrši u skladu sa zaključenim ugovorima, izvršena plaćanja evidentirati u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a priznavanja rashoda i izdataka vršiti u momentu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala.*
- *Da Vlada Kantona poduzme aktivnosti kako bi nadležna ministarstva sve izmjene stanja u postojećim evidencijama imovine, kao i novoizgrađenih objekata finansiranih iz sredstava budžeta blagovremeno dostavljali Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okoliša - Odjeljenju za dokumentaciju, kako bi se ažurirala postojeća evidencija imovine.*
- *Da Ministarstvo finansija, na osnovu realno sačinjenog plana novčanih tokova, upravlja novčanim sredstvima na način da investira neangažovana sredstva sa JRT-a, koja trenutačno nisi potrebna za budžetske svrhe, u cilju povećanja resursa budžeta.*
- *Da Ministarstvo za pitanje boraca osigura dodjelu pozajmica na osnovu relevantne dokumentacije, kao i da prati namjensku upotrebu dodjeljenih pozajmica i ispunjenje ugovorenih obaveza od strane korisnika pozajmica.*
- *Da ministarstva, koja su nadležna za plasman pozajmica i kredita, u saradnji sa Ministarstvom finansija kontinuirano prate naplatu datih pozajmica i kredita i da pravovremeno iniciraju kod komisionih banaka poduzimanje zakonom propisanih mjera za naplatu, uz aktivno učešće kreditnih odbora i Pravobranilaštva Kantona Sarajevo.*
- *Da Vlada Kantona Sarajevo usaglasi i nadležnim ministarstvima prezentira stav po pitanju troškova za vođenje eventualnih sudskih sporova, prilikom ugovaranja komisionih poslova sa bankama.*
- *Da svi budžetski korisnici stvaraju obaveze u skladu sa iznosima odobrenih budžetskih sredstava, a rashode da priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala.*
- *Preispitati opravdanost razgraničavanja vlastitih prihoda budžetskih korisnika u iznosu od 1.082.686 KM na teret budžetskih sredstava za 2007. godinu, kao i utvrditi usklađenost rashoda koje budžetski korisnici planiraju u 2008. godini finansirati iz vlastitih prihoda, sa evidentiranim razgraničenjima.*
- *Da Ministarstvo finansija i dalje usmjeri aktivnosti u cilju da Upi banka poduzme sve zakonske mjere za naplatu kredita plasiranih u okviru PHARE programa za poljoprivredu Evropske unije, a da Vlada Kantona Sarajevo svojim aktom odredi ministarstvo kojem će dodijeliti u nadležnost raspolaganje sredstvima ostvarenim iz povrata kredita, kao i njihovu namjenu.*

4. OSVRT NA PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Na osnovu izvršene revizije Konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta Kantona za 2007. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2006. godinu, konstatovano je da **nije postupljeno po slijedećim preporukama:**

- Nije osigurana potpuna primjena zakonskih propisa kod planiranja i izvršenja budžeta uz adekvatan nadzor nad praćenjem namjenskog trošenja budžetskih sredstava na nivou Kantona uz donošenje pravilnika o internim kontrolama kod svih korisnika i nije organizovana interna revizija,
- Nisu preispitane dodijeljene koncesije i zaključni ugovore iz ranijeg perioda, kao i iznosi ugovorenih naknada po istim, i nisu poduzete adekvatne mjere po istom,



- Nije izvršen uvid u izdatke općinskim udruženjima i službama za boračko-invalidsku zaštitu, niti je izvršena analiza istih u cilju obezbjeđenja adekvatnog nadzora i poduzimanja odgovarajućih mjera,
- Ministarstvo prometa i komunikacija nije osiguralo stvarnu kontrolu nad održavanjem semafora i utroška električne energije kod istih.

Kada je u pitanju primjena Zakona o javnim nabavkama u BiH konstatujemo da su budžetski korisnici u revidiranoj godini ispoštovali date preporuke. U 2008. godini donesen je Zakon o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo, kojim je regulisana i organizacija Direkcije za puteve. Utvrđeno je djelimično postupanje u pridržavanju odredaba Zakona o budžetima u FBiH u postupku donošenja i uravnoteženja budžeta, kao i smjernica i uputstva za izradu i donošenje istog. Planiranje primitaka od pozajmljivanja u najvećem dijelu je izvršeno na osnovu relevantne dokumentacije, a na kraju godine su poduzimane određene aktivnosti za naplatu datih pozajmica. U revidiranoj godini donesena su akta kojima je utvrđeno, koji budžetski korisnici i u kom iznosu mogu koristiti reprezentaciju (interna reprezentacija i ugostiteljske usluge) na osnovu čega bi se mogla planirati potrebna sredstva. Za dio formiranih komisija preispitana je opravdanost formiranja i usklađenost sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknada za rad stručnih komisija, savjeta i drugih radnih tijela koja obrazuje Vlada Kantona Sarajevo i rukovodioci kantonalnih organa državne uprave i poduzete su odgovarajuće mjere. Ministarstvo za boračka pitanja je u 2008. godini poduzelo aktivnosti u obezbjeđenju utvrđivanja vrste i potrebnih količina građevinskog materijala i ugovaranje istih sa krajnjim korisnicima, uz klauzulu nemogućnosti izmjene robe, dok je u revidiranoj godini ugovaranje bilo isto kao i u 2006. godini. Također su poduzete i aktivnosti po pitanju povlaštene gradske vožnje za boračku populaciju. Od strane Ministarstva saobraćaja poduzete su određena aktivnosti na planiranju, realizaciji i nadzorom nad namjenskim trošenjem tekućih transfera, ali iste nisu dale suštinskih rezultata. Ministarstvo privrede za dio projekata izrade studija vršilo je procjenu opravdanosti istih.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sistem internih kontrola i nadzor nad upotrebom budžetskih sredstava

Tim za reviziju je izvršio procjenu funkcionisanja sistema internih kontrola kako bi se uvjerio da li uspostavljene interne kontrole osiguravaju potpunu primjenu pisanih procedura i usklađenosti sa zakonima i propisima, pouzdanost finansijskog izvještavanja, ekonomično, efikasno i efektivno trošenje i zaštitu javnog novca. U skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH budžetski korisnici su obavezni urediti sistem interne kontrole, kako bi se osiguralo da izvršavaju aktivnosti u okviru osnovne djelatnosti.

Provedenom revizijom je konstatovano da, iako su budžetski korisnici bili u obavezi donijeti Pravilnik o internim kontrolama, u 2007. godini, isti nisu izvršili svoje obaveze, iz razloga što odgovorne osobe budžetskih korisnika smatraju da Ministarstvo finansija prethodno treba da donese instrukcije za uspostavu i održavanje sistema interne kontrole. Ovdje upućujemo na odredbe Zakona o Trezoru u FBiH, a koji se odnosi i na kantone, prema kojima su svi ministri odgovorni za računovodstvo i internu kontrolu svojih ministarstava, uključujući i budžetske korisnike i potrošačke jedinice koje spadaju u njihovu nadležnost. Federalni ministar finansija je Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika propisao način donošenja Pravilnika o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima i obavezan sadržaj istog, koji treba da obuhvati upravljačke kontrolne postupke, administrativne kontrolne postupke, računovodstvene interne kontrolne postupke, postupke procjene rizika, postupke informiranja, postupke komunikacije i postupke nadgledanja, kojih su se dužni pridržavati budžetski korisnici na svim nivoima vlasti u FBiH.

Iako je određeni broj budžetskih korisnika donio određene interne procedure, konstatovano je da istima nisu regulisana sva pitanja sa kojim se budžetski korisnici susreću u obavljanju svoje djelatnosti, ili da se interni pravilnici ne poštuju od strane samih budžetskih korisnika (nedefinisano pravo i visina eksterne reprezentacija, kao i interne reprezentacije za budžetske korisnike za koje nije nadležna Stručna služba za zajedničke poslove, nepostojanje kriterija za izbor kandidata za eksternu edukaciju i obrazovanje, izostanak suštinske kontrole potrošnje goriva).



Potrebno je da budžetski korisnici dorade postojeće pisane procedure, donesu procedure koje nisu donesene u ranijem periodu, kao i Pravilnik o internim kontrolama u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, donesenim od strane Federalnog ministra finansija, kao i da u svom poslovanju osiguraju poštivanje istih.

Odredbama Zakona o budžetima u FBiH propisana je interna revizija, kao nazavisno tijelo budžetskog korisnika, koju treba da organizuje rukovodilac budžetskog korisnika, kao i obaveza Vlade da posebnim aktom utvrdi za koje budžetske korisnike će internu reviziju vršiti Ministarstvo finansija.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija sistematizovan je Sektor za inspeksijski nadzor korištenja sredstava Budžeta Kantona Sarajevo, kao osnovna organizaciona jedinica Ministarstva finansija, kojem su dati u nadležnost poslovi za koje je, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, propisano da vrši jedinica interne revizije. Sektor budžetske inspekcije je u 2007. godini svoje nadležnosti obavljao na osnovu Pravilnika o načinu rada budžetske inspekcije, donesenim od strane Ministra finansija 2004. godine. Međutim, isti nije jasno i decidno propisao način vršenja inspeksijskog nadzora (od pokretanja postupka inspeksijskog nadzora do izvještavanja nadležnih organa o izvršenim inspeksijskim pregledima), što je imalo za posljedicu da način rada budžetske inspekcije nije u potpunosti usaglašen sa propisima koji uređuju vršenje inspeksijskog nadzora (Zakon o inspekcijama u FBiH, Zakon o organizaciji organa uprave u FBiH). Uvidom u Izvještaj o radu Ministarstva finansija za 2007. godinu, u okviru kojeg je i izvještaj o radu Sektora za budžetsku inspekciju konstatovano je da nadzor kod planiranih subjekata nadzora nije vršen, a prema izjavi odgovornih osoba, razlog su mnogobrojni vanredni zahtjevi i inicijative za vršenje kontrola, za koje je Sektor u skladu sa propisima koji uređuju vršenje inspeksijske kontrole, obavezan provesti inspekciju i u roku od 15 dana pismeno obavijestiti podnosioca zahtjeva, tako da nije bilo vremena za vršenje redovnih inspeksijskih kontrola.

Potrebno je da Vlada i Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo preispitaju Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija u djelu organizovanja Sektora za inspeksijski nadzor korištenja sredstava Budžeta Kantona Sarajevo, a u cilju uspostavljanja jedinice interne revizije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o internoj reviziji budžetskih korisnika.

5.2 Budžet Kantona Sarajevo za 2007. godinu

Budžet Kantona Sarajevo za 2007. godinu je donesen 29.03.2007. godine i planiran je u iznosu od 708.500.000 KM. Obzirom da Budžet Kantona za 2007. godinu nije usvojen u zakonom propisanom roku, privremeno finansiranje potreba Kantona za period od 01.01 do 31.03.2007. godine se vršilo na bazi Odluke o privremenom finansiranju, koju je Skupština usvojila 18.01.2007. godine, sa primjenom od 01.01.2007. godine. Izmjene i dopune Budžeta Kantona su izvršene 13.12.2007. godine, kojima je isti povećan za 31.000.000 KM, tako da je isti u konačnici iznosio 739.500.000 KM.

Budžetom Kantona Sarajevo za 2007. godinu, kao i Izmjenama i dopunama istoga, planirano je slijedeće:

R. br.	Opis	Budžet za 2007. godinu	Rebalans budžeta Za 2007. godinu
1	2	3	4
I	Prihodi, finansiranje i višak prihoda nad rashodima iz 2006. g. (II+III+IV)	708.500.000	739.500.000
II	Prihodi	656.111.450	691.122.126
III	Finansiranje (1+2+3)	18.943.000	14.932.324
1	Kapitalni primici od privatizacije preduzeća (ESCROW RN)	14.850.000	9.247.624
2	Ostali kapitalni primici	1.500.000	1.528.700
3	Primici od primljenih otplata	2.593.000	4.156.000
IV	Višak prihoda nad rashodima iz 2006. godine (1+2)	33.445.550	33.445.550
1	Višak prihoda nad rashodima iz Budžeta za 2006. godinu	31.452.974	31.452.974
2	Višak prihoda nad rashodima iz ESCROW računa za 2006.	1.992.576	1.992.576
V	Rashodi	708.500.000	739.500.000



Izrada Budžeta Kantona Sarajevo za 2007. godinu je uglavnom vršena u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, i bila je zasnovana na Dokumentu okvirnog budžeta (DOB) za period 2007-2009. godina. Određene aktivnosti kod izrade i donošenja budžeta su kasnile, u odnosu na rokove propisane Zakonom, iz razloga promjene saziva Skupštine i Vlade Kantona nakon provedenih općih izbora. Međutim, uvidom u prijedloge budžeta koje su budžetski korisnici dostavljali Ministarstvu finansija u procesu izrade Budžeta, uočeno je da zahtjevi određenih budžetskih korisnika ne sadrže odgovarajuće analize i obrazloženja za tražena budžetska sredstva, a što je obaveza, propisana članom 15. Zakona o budžetima u FBiH. Ističemo da Ministarstvo finansija u uputama koje je davalo budžetskim korisnicima prilikom izrade budžeta nije jasno preciziralo planiranje naknada po vrstama (jubilarne nagrade, jednokratne novčane pomoći za novogodišnje i vjerske praznike i 8. mart), a niti su budžetski korisnici posebno obrazlagali naknade troškova zaposlenih po vrstama naknada (koje su u revidiranoj godini u odnosu na prethodnu godinu povećane za 8.139.982 KM). Navedeno je imalo za posljedicu da su naknade planirane u većem iznosu od stvarno potrebnih, a što je ostavilo mogućnost za isplatu naknada koje nisu bile planirane budžetom ili koje su bile planirane u nedovoljnom iznosu. Isto tako konstatovano je da od strane budžetskih korisnika nisu obrazlagane niti ugovorene usluge po pojedinačnim vrstama koje imaju značajnost obzirom da su iste izvršene u iznosu od 21.696.670 KM i predstavljaju 41 % ukupno ostvarenih izdataka za materijal i usluge.

Upućujemo budžetske korisnike da bi njihovi zahtjevi trebali sadržavati i detaljno obrazloženje traženih resursa za programske ciljeve, zakonsko uporište, troškove i očekivane rezultate, kako bi Ministarstvo finansija moglo realno cijiniti opravdanost visine traženih sredstava.

Izrada Budžeta Kantona Sarajevo za 2008. godinu je bila zasnovana na Dokumentu okvirnog budžeta za period 2008-2010. godina. I kod procesa izrade Budžeta za 2008. godinu nisu u potpunosti ispoštovani propisani rokovi za pojedine aktivnosti. Uporedbom Dokumenta okvirnog budžeta za period 2007-2009 sa Dokumentom okvirnog budžeta za period 2008-2010 konstatovano je da isti nisu međusobno usklađeni. Navodimo npr. da projekcije prihoda i rashoda za 2007. godinu navedene u DOB-u 2007-2009 nisu ni približno jednake i značajno odstupaju od procjene prihoda i rashoda za 2007. godinu navedenih u DOB-u 2008-2010. Ovo ukazuje da budžetski korisnici nisu ozbiljno pristupili trogodišnjem planiranju i da je u budućem periodu potrebno da svi korisnici budžeta, zajedno sa Ministarstvom finansija, posvete značajnu pažnju trogodišnjem planiranju, u cilju sačinjavanja kvalitetnog Dokumenta okvirnog budžeta koji bi predstavljao realan fiskalni okvir Kantona za tekuću i dvije naredne fiskalne godine.

Program javnih investicija za period 2007-2009, sačinjen od strane Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo je razmatran od strane Skupštine, prilikom razmatranja i usvajanja Budžeta Kantona za 2007. godinu. Međutim, prilikom razmatranja i usvajanja Izmjena i dopuna Budžeta Kantona za 2007. godinu Skupštini nije prezentiran izmijenjeni Program javnih investicija, koji bi trebao da bude usklađen sa usvojenim Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona za 2007. godinu.

Potrebno je da Ministarstvo finansija u uputama za sačinjavanje zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava jasnije definiše naknade troškova zaposlenih i ugovorene usluge.

Potrebno je da svi budžetski korisnici poduzimaju adekvatne i pravovremene aktivnosti u cilju da se procedura izrade i donošenja budžeta u potpunosti ispoštuje, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, posebno u djelu odredbi koje se odnose na sadržaj prijedloga finansijskog plana i zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava.

5.3 Izvršenje Budžeta Kantona za 2007. godinu

Provedenom revizijom je konstatovano da Ministarstvo finansija tokom 2007. godine nije sačinjavalo tromjesečne i mjesečne planove novčanih tokova, putem kojih bi se trebale projicirati sve uplate i isplate sa Jedinственог računa trezora, odnosno priliv i odliv sredstava sa Jedinственог računa trezora i koji bi trebao da predstavlja osnovu za izvršavanje budžeta, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH. Prema obrazloženju odgovorne osobe, planovi novčanih tokova nisu sačinjavani iz razloga što je Jedinствени račun



trezora Kantona Sarajevo tokom čitave 2007. godine bio likvidan i nije bilo potrebe za planiranjem likvidnosti. Isto tako, konstatovano je da izvršavanje budžeta nije vršeno po dinamici propisanoj Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo za 2007. godinu, iz razloga što je Jedinствeni račun trezora imao dnevnu likvidnost i što su sve dnevno prispjele i odobrene obaveze za plaćanje mogle biti i jesu izmirivane.

Ni nakon 5 godina, od uspostavljanja trezorskog načina poslovanja u Kantonu Sarajevo (uspostavljanja JRT-a KS), nisu svi javni prihodi iskazani u okviru Glavne knjige trezora, odnosno nije centralizirana kontrola nad svim javnim приходима u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH. Ministarstvo finansija, iako je bilo nadležno, nije donijelo adekvatne instrukcije kojima bi se, u skladu sa navedenim zakonskim propisom, vlastiti prihodi visokoškolskih ustanova, koji su u 2007. godini ostvareni u iznosu od 47.318.028 KM, uplaćivali i povlačili sa JRT-a Kantona. Navedeno je imalo za posljedicu da nije uspostavljen adekvatan nadzor i kontrola nad trošenjem ovih sredstava, iako je Kanton Sarajevo osnivač istih i vrši funkciju vlasnika kapitala.

Potrebno je da Ministarstvo finansija, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzme aktivnosti kako bi se vlastiti prihodi visokoškolskih ustanova uplaćivali i povlačili sa JRT-a Kantona, u cilju nadzora i kontrole nad trošenjem istih.

Usvojenim Budžetom planirana je tekuća rezerva u iznosu od 420.000 KM, koja u toku 2007. godine nije korištena. Međutim, članom 26. Zakonom o izvršavanju budžeta Kantona Sarajevo za 2007. godinu regulisano je da Predsjedavajući Skupštine Kantona, Premijer Kantona i ministri mogu donositi odluke o utrošku sredstava u okviru namjena planiranih u odgovarajućim razdjelima, do iznosa od 20.000 KM mjesečno (što ukupno na godišnjem nivou može iznositi 3.360.000 KM), a u okviru operativnih planova, o čemu bi trebali kvartalno podnositi izvještaj Vladi.

Prema Zakonu o budžetima u FBiH, tekuću rezervu mogu koristiti premijer, zamjenici premijera i ministar finansija do iznosa utvrđenih Zakonom o izvršavanju budžeta, tj. Zakonom o budžetima u FBiH tekuća rezerva nije data na raspolaganje i ostalim ministrima. Obzirom na navedeno postavlja se pitanje usklađenosti Zakona o izvršavanju budžeta Kantona Sarajevo za 2007. godinu sa Zakonom o budžetima u FBiH, jer po našem mišljenju raspolaganje sredstvima do iznosa od 20.000 KM predstavlja jedan vid tekuće rezerve ministara.

Zakon o izvršavanju budžeta se donosi, da bi se regulisao način izvršavanja usvojenog budžeta, a ne da bi se dala dodatna prava pojedinim rukovodiocima organa uprave u trošenju budžetskih sredstava.

Smatramo potrebnim istaći da je Zakonom o izvršavanju budžeta Kantona za 2007. godinu propisano da o utrošku tekućih grantova, kapitalnih izdataka i kapitalnih grantova, izuzev grantova koji se doznačavaju Gradu Sarajevu, općinama i namjenskih donacija, na prijedlog resornih ministara, u skladu sa usvojenim programima utroška odlučuje Vlada Kantona. Konstatovano je da za realizaciju grantova Vlada Kantona nije usvajala programe utroška, već je izvršavanje istih bilo regulisano „Uputstvom o finasijskom planiranju, izvršavanju, Budžeta Kantona Sarajevo i evidentiranju rashoda i izdataka prema izvorima sredstava u fiskalnoj godini“ koje je donijelo Ministarstvo finansija 25.04.2007. godine (a primjenjuje se od 01.01.2007. godine), na način da je za izvršenje istih propisano donošenje zaključaka Vlade, na osnovu obezbjedene potpune i vjerodostojne dokumentacije od strane budžetskog korisnika.

Potrebno je preispitati usklađenost odredbi člana 26. Zakona o izvršavanju budžeta Kantona Sarajevo sa Zakonom o budžetima u FBiH, te po istom poduzeti odgovarajuće mjere. Također je potrebno preispitati način izvršavanja tekućih i kapitalnih grantova, kao i kapitalnih izdataka u vezi donošenja zaključaka Vlade sa stanovišta utvrđivanja odgovornosti za izvršavanje istih u skladu sa odobrenim budžetom.

5.3.1 Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2007. godinu

Budžet za 2007. godinu ostvaren je u iznosu od 726.829.084 KM, u okviru kojeg je realizovan i iznos od 33.445.550 KM, koji se odnosi na ostvareni višak prihoda nad rashodima iz 2006. godine. Struktura iskazanih prihoda, finansiranja i viška prihoda nad rashodima iz 2006. godine, sa indeksima ostvarenja, iskazana u konsolidovanim finasijskim izvještajima, daje se u narednoj tabeli:



Rbr	Opis	Budžet za 2007. godinu	Izmjene i dopune Budžeta za 2007. g.	Ostvareno u 2006. godini	Ostvareno u 2007. godini	Index 6/4	Index 6/5
1	2	3	4	5	6	7	8
Prihodi, finansiranje i višak prihoda iz prethodne godine		708.500.000	739.667.967	659.686.564	726.829.084	98,26	110,18
Prihodi i finansiranje (I + II)		675.054.450	706.222.417	648.647.254	693.383.534	98,18	106,90
I Prihodi (1+2+3)		656.111.450	691.290.093	632.824.897	676.586.266	97,87	106,92
1.	Prihodi od poreza (1.1 -1.6)	600.026.400	627.063.900	585.840.576	619.397.122	98,78	105,73
1.1	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	48.105.000	51.810.000	44.926.073	52.639.892	101,60	117,17
1.2	Porezi na plaće i radnu snagu	80.300.000	83.550.000	74.381.874	85.059.465	101,81	114,36
1.3	Porezi na imovinu	5.270.000	5.832.000	4.852.419	5.436.312	93,22	112,03
1.4	Domaći porezi na dobra i usluge	28.555.000	8.105.000	50.837.491	7.738.345	95,48	15,22
1.5	Prihodi od indirektnih poreza sa Jedinstvenog računa	434.300.000	472.800.000	410.299.819	467.143.164	98,80	113,85
1.6	Ostali porezi	3.496.400	4.966.900	542.900	1.379.944	27,78	254,18
2.	Neporezni prihodi (2.1 – 2.3)	43.708.950	50.888.926	39.400.762	45.033.869	88,49	114,30
2.1	Prihodi od poduz. aktivnosti i imovine i pr. od pozit.kursnih razl	1.318.500	2.450.000	852.797	2.379.303	97,11	279,00
2.2	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	40.038.450	44.265.826	36.334.815	38.010.445	85,87	104,61
2.3	Novčane kazne neoporezive prirode	2.352.000	4.173.100	2.213.150	4.644.121	111,29	209,84
3.	Potpore (Grantovi)	12.376.100	13.337.267	7.583.559	12.155.275	91,14	160,28
II Finansiranje (4+5)		18.943.000	14.932.324	15.822.357	16.797.268	112,49	106,16
4.	Kapitalni primici	16.350.000	10.776.324	3.867.694	10.893.262	101,09	281,65
5.	Primljene otplate danih zajmova	2.593.000	4.156.000	11.954.663	5.904.006	142,06	49,39
Višak prihoda nad rashodima iz prethodne godine		33.445.550	33.445.550	11.039.310	33.445.550	100,00	302,97

Napominjemo da se ukupno navedeni planirani prihodi finansiranje i višak prihoda iz 2006. godine u iznosu od 739.667.967 KM razlikuju u odnosu na usvojene Izmjene i dopune budžeta (739.500.000 KM) za 167.967 KM. Razlika se odnosi na potpore-grantove koje su budžetski korisnici ostvarili nakon usvojenih Izmjena i dopuna budžeta, a koji su uneseni u plansku veličinu Budžeta na osnovu Zaključaka Vlade Kantona Sarajevo.

Predmet revizije su bili neporezni prihodi, i to prihodi koji su u nadležnosti određenih ministarstava i drugih korisnika Budžeta Kantona Sarajevo, kao i prihodi od sopstvenih djelatnosti budžetskih korisnika.

Prihodi od koncesija iskazani su u iznosu 107.493 KM, što predstavlja 60% ostvarenog prihoda, dok je iznos od 71.662 KM ili 40% naplaćenog prihoda transferisan prema općinama na čijem se području vrši koncesija. Provedenom revizijom je konstatovano da je u Kantonu Sarajevo izražen problem naplate naknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina. Iako je Ministarstvo privrede u prethodnom periodu poduzimalo niz aktivnosti u cilju potpune primjene Zakona o koncesijama Kantona Sarajevo, konstatovano je da nisu zaključeni Ugovori o koncesiji sa svim pravnim licima koja koriste prirodna bogatstva, dobra u općoj upotrebi ili obavljaju djelatnost od općeg interesa, na način i u roku propisanim članom 24. Zakona o koncesijama. Utvrđeno je da je na kraju 2007. godine Vlada Kantona imala 5 (pet) zaključenih ugovora o koncesiji, i to dva ugovora zaključena u ranijim godinama i tri ugovora zaključena 12.06.2007. godine. Timu za reviziju je prezentirana dokumentacija iz koje je konstatovano da je Skupština Kantona Sarajevo dana 24.04.2008. godine donijela 7 (sedam) odluka o pristupanju dodijeli koncesije, tako da se u narednom periodu očekuje potpisivanje još 7 (sedam) ugovora o koncesiji.

Pitanje plaćanja nadoknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na području Kantona Sarajevo za privredna društva i druge subjekte koji se bave ovom djelatnošću, a nemaju zaključene ugovore o koncesiji, uređeno je Odlukom o plaćanju nadoknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na području Kantona Sarajevo, koju je Vlada donijela aprila 2002. godine. Pomenuta privredna društva su dužna dostavljati Ministarstvu privrede mjesečne izvještaje o ukupno prodatim količinama ili količinama bez prodaje upotrijebljene mineralne sirovine i Kantonu uplaćivati mjesečnu naknadu koja su utvrđuje na osnovu iskazanih količina u mjesečnim izvještajima, a što značajan broj privrednih društava ne radi. Iz prezentirane dokumentacije konstatovano je da je Ministarstvo privrede u poduzimanju aktivnosti u cilju naplate navedenih naknada krajem



2007. godine uputilo Kantonalnom pravobranilaštu zahtjev za pokretanje postupka prinudne naplate nadoknade od tri privredne društva, ali da navedene aktivnosti nisu imale za rezultat realno očekivanu naplatu ovih naknada. Obzirom na naprijed navedeno, kao i na činjenicu da Ministarstvo ne raspolaže podacima o broju privrednih društava koja se nelegalno bave istraživanjem i eksploatacijom mineralnih sirovina na području Kantona, konstatovano je da Ministarstvo ne raspolaže potpunim podacima o procijenjenoj visini prihoda po osnovu istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina koju je Kanton Sarajevo propustio da naplati, za period od aprila 2002. godine (kad je stupila na snagu pomenuta Odluka o plaćanju nadoknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na području Kantona Sarajevo) do kraja revidirane godine.

Potrebno je da Ministarstvo privrede u saradnji sa Vladom Kantona i dalje provodi aktivnosti u cilju zaključivanja ugovora o koncesijama sa svim pravnim licima koja koriste prirodna bogatstva, dobra u općoj upotrebi ili obavljaju djelatnost od općeg interesa, na način propisan odredbama Zakona o koncesijama.

Potrebno je da Ministarstvo privrede ustroji evidenciju potraživanja od svih pravnih lica koja se bave istraživanjem i eksploatacijom mineralnih sirovina na području Kantona Sarajevo i da u saradnji sa Ministarstvom finansija kontinuirano kontroliše i prati naplatu po navedenom osnovu.

Potrebno je da Ministarstvo privrede u saradnji sa nadležnim organima procjeni ukupni prihod koji je Kanton propustio da naplati po osnovu zaključenih ugovora o koncesijama i po osnovu istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina na području Kantona za period 2002-2007. godina i poduzme zakonom propisane mjere za naplatu istih.

Prihodi od pružanja usluga ostalima su iskazani u iznosu od 13.908.235 KM, a značajne iznose ovih prihoda su ostvarili: MUP 1.585.530 KM; institucije osnovnog obrazovanja 2.086.01 KM; institucije srednjeg obrazovanja 4.217.983 KM; institucije kulture i sporta 1.646.886 KM; institucije iz nadležnosti Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice 1.988.465 KM. Uvidom u ostvarene vlastite prihode MUP-a, metodom uzorka, konstatovano je da se jedan dio iskazanih prihoda odnosi na usluge koje je MUP izvršio prema trećim licima u toku 2004. i 2005. godine, kao i da se jedan dio prihoda odnosi na refundaciju troškova za implementaciju projekta CIPS nastalih u toku 2006. godine. Iako je Ministarstvo upućivalo opomene dužnicima za plaćanje izvršenih usluga, smatramo da te aktivnosti treba provoditi blagovremeno, uključujući i druge zakonom propisane mjere za naplatu potraživanja. U Trezoru Kantona je iskazan iznos prihoda od 182.223 KM, koji se odnosi na vlastite prihode budžetskih korisnika, a koji nije mogao biti raspoređen po budžetskim korisnicima, iz razloga što korisnici nisu adekvatno pratili naplatu vlastitih prihoda. Zbog navedenog nismo u mogućnosti potvrditi da su budžetski korisnici u potpunosti uspostavili pomoćne evidencije potraživanja od kupaca (koje bi trebale biti usklađene sa Glavnom knjigom JRT-a) i da vrše kontrolu blagovremenosti i pravilnosti naplate istih, a što su dužni u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa JRT-a.

Potrebno je da budžetski korisnici koji ostvaruju vlastite prihode uspostave pomoćnu evidenciju potraživanja, vrše kontrolu blagovremenosti i pravilnosti naplate, te poduzimaju zakonom propisane mjere za naplatu vlastitih prihoda.

5.3.2 Rashodi i izdaci Budžeta Kantona za 2007. godinu

U konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za 2007. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2007. godini, iskazani su u iznosu od 712.184.429 KM, što predstavlja ostvarenje u odnosu na Budžet od 739.667.967 KM ili 96,29 %. U odnosu na prethodnu godinu isti su više izvršeni za 13,72 %. Struktura rashoda i izdataka, iskazana u knjigovodstvenoj evidenciji i konsolidovanim finansijskim izvještajima, prikazana je u sljedećoj tabeli:



R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2007. godinu	Ostvareno u 2006. godini	Ostvareno u 2007. godini	Index (6/3)
1	2	3	5	6	7
UKUPNO (A+ B)		739.667.967	626.241.015	712.184.429	96,29
A. UKUPNO RASHODI I IZDACI (I+II+III+IV)		738.557.167	626.149.488	711.075.719	96,28
I TEKUĆI RASHODI (a+b+c+d)		605.678.251	532.762.594	587.239.676	96,95
a) Plaće, naknade i doprinosi (od 1 do 3)		234.759.959	213.660.155	231.712.761	98,70
1.	Bruto plaće , naknade i doprinosi	161.960.410	151.340.967	160.296.867	98,97
2.	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	53.205.882	43.872.523	52.012.505	97,75
3.	Doprinosi poslodavca	19.593.667	18.446.665	19.403.390	99,02
b) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		57.744.521	53.219.781	53.215.204	92,15
4.	Putni troškovi	2.681.901	2.145.030	2.212.761	82,50
5.	Izdaci za energiju	8.661.656	8.442.793	8.204.617	94,72
6.	Izdaci za komunalne usluge	4.762.223	4.301.080	4.513.488	94,77
7.	Nabava materijala	8.887.228	7.588.199	8.205.418	92,32
8.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	1.727.401	1.649.663	1.595.029	92,33
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	1.900.237	1.756.468	1.813.693	95,44
10.	Izdaci za tekuće održavanje	4.139.107	3.441.948	3.911.579	94,50
11.	Osiguranje, bankarske i usluge platnog prometa	1.182.197	952.065	1.061.948	89,82
12.	Ugovorne usluge	23.802.571	22.942.535	21.696.670	91,15
c) Tekući grantovi (od 13 do 17)		312.736.571	263.849.921	301.875.077	96,52
13.	Grantovi drugim nivoima vlasti	40.616.200	32.048.629	40.616.182	99,99
14.	Grantovi pojedincima	87.058.700	81.489.895	82.084.650	94,28
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	111.240.487	80.290.596	108.807.941	97,81
16.	Subvencije javnim preduzećima	61.016.700	67.029.384	60.583.678	99,29
17.	Ostali grantovi-povrat i drugo	12.804.484	2.991.417	9.782.626	76,40
d) Izdaci za kamate i ostale naknade (od 18 do 20)		437.200	2.032.737	436.634	99,87
18.	Izdaci za inostrane kamate	437.000	798.705	436.478	99,88
19.	Kamata na domaće pozajmljivanje	200	1.225	156	78,00
20.	Ostale naknade vezane za pozajmljivanje	-	1.232.807	-	-
II KAPITALNI IZDACI (e + g)		123.035.916	85.901.894	114.853.043	93,35
e) Nabava stalnih sredstava (od 21 do 26)		33.283.716	17.733.202	28.660.365	86,10
21.	Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada	5.050.000	100.000	5.003.733	99,08
22.	Nabavka građevina	9.403.000	4.573.063	8.995.572	95,66
23.	Nabavka opreme	10.934.037	7.017.922	9.290.468	84,96
24.	Nabavka ostalih stalnih sredstava	2.015.000	1.667.523	1.951.290	96,83
25.	Nabavka sredstava u obliku prava	251.500	62.471	234.989	93,43
26.	Rekonstrukcija i investiciono održava	5.630.179	4.312.223	3.184.313	56,55
g) Kapitalni grantovi (27+28)		89.752.200	68.168.692	86.192.678	96,03
27.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	7.458.000	4.114.074	7.457.999	99,99
28.	Kapitalni grantovi pojedincima i neprofitnim organizacija	82.294.200	64.054.618	78.734.679	95,67
III OSTALE ISPLATE (f)		9.423.000	7.485.000	8.983.000	95,33
f) Pozajmljivanje (29 + 30)		9.423.000	7.485.000	8.983.000	95,33
29.	Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	2.483.000	2.140.000	2.483.000	100,0
30.	Ostala domaća pozajmljivanja	6.940.000	5.345.000	6.500.000	93,65
IV TEKUĆA REZERVA		420.000	-	-	-
B. OTPLATE PRIMLJENIH KREDITA (31 + 32)		1.110.800	91.527	1.108.710	99,81
31.	Spoljne otplate	1.106.000	79.782	1.103.918	99,81
32.	Otplate domaćeg pozajmljivanja	4.800	11.745	4.791	99,81

Učešće pojedinačnih rashoda, izdataka i otplata u ukupno iskazanim rashodima, izdacima i otplatama je sljedeće: tekući grantovi 42,38 %, plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosima na plaće poslodavca 32,53 %, kapitalni grantovi 12,10 %, izdaci za materijal i usluge 7,47 %, izdaci za nabavku stalnih sredstava 4,02 %, otplate primljenih kredita 0,15 % i izdaci za kamate 0,06 %.

Tekući rashodi iskazani su u iznosu od 587.239.676 KM. Strukturu navedenih troškova čine: tekući grantovi 51,40 %, bruto plaće 27,29 %, izdaci za materijal i usluge 9,06 %, naknade troškova zaposlenih 8,86 %, izdaci za doprinose na teret poslodavca 3,30 % i izdaci za kamate 0,07 %.

Plaće, naknade i doprinosi iskazani su u iznosu od 231.712.761 KM što je za 18.052.606 KM više u odnosu na prethodnu godinu. Istovremeno broj uposlenih u odnosu na prethodnu godinu je veći za 187 i iz godine u godinu

na nivou kantona broj uposlenih koji se finansiraju iz budžeta ima tendenciju rasta. Ako se uzme u obzir da visokoškolske ustanove nisu u sistemu Jedinственог računa trezora, već se finansiranje izdataka za plaće i naknade uposlenih vrši putem transfera, onda je broj uposlenih na nivou kantona znatno veći. **Naknade troškova zaposlenih** su iskazane u iznosu 52.012.505 KM što je u odnosu na 2006. godinu više za 8.139.982 KM. U okviru ovih izdataka evidentirana je i **naknada za poslanički paušal** u iznosu od 287.060 KM. U skladu sa Zakonom o novčanim primanjima poslanika u Skupštini Kantona Sarajevo ista se obračunava množenjem koeficijenta (kojeg utvrđuje Komisija za izbor i imenovanja Skupštine - uz prethodno pribavljeno mišljenje Vlade) i osnovice za plaću (koju utvrđuje Vlada). Revizorskom timu nisu prezentirana potrebna akta, koja je trebalo da donese Vlada Kantona Sarajevo, tako da nismo u mogućnosti da potvrdimo pravilnost obračuna isplaćenog poslaničkog paušala u 2007. godini. Poslovníkom Skupštine Kantona predviđeno je umanjnje poslaničkog paušala u slučajevima kada poslanik ne prisustvuje, ili napusti sjednicu Skupštine iz razloga koji nije viša sila, ili službeni put najavljen prije zakazivanja sjednice. Revizorskom timu nije prezentirana evidencija o prisustvu poslanika sjednicama Skupštine, dok je provedenom revizijom konstatovano da je isti tokom cijele godine obračunavat i isplaćivan u punim iznosima.

Obračun i isplatu poslaničkog paušala uskladiti sa Zakonom o novčanim primanjima poslanika u Skupštini Kantona Sarajevo i Poslovníkom Skupštine Kantona.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu 53.215.204 KM, od čega se najveći dio odnosi na ugovorene usluge (21.696.670 KM). U okviru ugovorenih usluga iskazane su **usluge štampanja** u iznosu od 587.391 KM. Predmet revizije bile su usluge štampanja iskazane kod Ministarstva kulture i sporta i ustanova za koje je nadležno ovo Ministarstvo, a koje su za ovu vrstu izdataka utrošile 392.465 KM. U navedenim izdacima veliki dio odnosi se na izmirenje obaveza iz 2006. godine, što nije u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja, prema kojem se rashodi trebaju priznavati u obračunskom razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala.

Usluge reprezentacije iskazane su u iznosu od 1.004.242 KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 20 %. Vezano za normativna akta koja uređuju način trošenja reprezentacije u organima uprave Kantona prezentiran je Zaključak Vlade od 19.04.2007. godine o odobrenju prava na korištenje reprezentacije, kojim je propisano korištenje interne reprezentacije i Pravilnik o pravu korištenja reprezentacije, kojim se uređuje način i pravo korištenja reprezentacije koja se odnosi na internu reprezentaciju preko Stručne službe za zajedničke poslove i reprezentaciju u ugostiteljskim objektima, na koji je Vlada dala saglasnost 04.10.2007. godine.

Reviziju navedenih troškova smo obavili kod Ministarstva obrazovanja i nauke, Ministarstva kulture i sporta i Stručne službe za zajedničke poslove, koji u ukupnim izdacima za reprezentaciju učestvuju 59,4 %.

Značajan dio reprezentacije Ministarstva obrazovanja i nauke i njegovih nižih potrošačkih jedinica utrošen je na izmirenje ugostiteljskih usluga povodom obilježavanja 8. marta, Nove godine, Dana škole, Dana državnosti, organizaciju iftara i kupovinu novogodišnjih poklona.

Najznačajniji troškovi reprezentacije Ministarstva kulture i sporta i ustanova u nadležnosti ovoga Ministarstva odnose se na organizaciju prijema i koktela, kupovinu umjetničkih slika i izmirenje ugostiteljskih usluga prilikom premijernih izvođenja predstava i obilježavanja značajnih datuma. Nismo u mogućnosti potvrditi opravdanost plaćanje računa u iznosu od 3.535 KM (po odluci direktora Sarajevske filharmonije) povodom otvaranja festivala „Bašćaršijske noći“, kao ni opravdanost zaključivanja Ugovor o regulisanju međusobnih odnosa, prava i obaveza oko dodjele u zakup prostora Kamernog teatra, tačnije Galerije Gabrijel od 75 m² sa preduzećem Kuna d.n.o. kojim je utvrđena visina zakupnine u iznosu od 1.500 KM mjesečno, u koju su uračunati troškovi potrošnje električne energije, vode i grijanja. Pored toga, računi na osnovu kojih je pravdana reprezentacija su neuredni u dijelu: nepostojanja specifikacije fakturisanih roba i usluga i nemogućnosti njihovog upoređivanja sa potpisanim ugovorima, nepostojanja odluke u koje svrhe se koristi reprezentacija ili reprezentativni poklon uručuje, odnosno nepostojanja ovjere isporuke i uručenja istog.

Kod Stručne službe za zajedničke poslove konstatovana je kupovina novogodišnjih poklona, kao i plaćanje fakture od 6.037 KM za kupovinu 6 mobilnih aparata u reprezentativne svrhe.

Imajući u vidu naprijed navedeno, kao i nepostojanje internih akata budžetskih korisnika koji regulišu eksternu reprezentaciju, nismo u mogućnosti potvrditi opravdanost visine izvršenih troškova reprezentacije, te



smo mišljenja da bi Vlada Kantona trebala doraditi postojeći Pravilnik o pravu korištenja reprezentacije u dijelu definisanja vrste predmeta koji se mogu smatrati poklonima, njihove pojedinačne cijene, kome se mogu darivati i prilikom kakvih poslovnih događaja i značajnih datuma, kao i postupanja sa poklonima koji se primaju u ime Kantona Sarajevo.

Da Vlada Kantona doradi postojeći Pravilnik o pravu korištenja reprezentacije u dijelu definisanja vrste predmeta koji se mogu smatrati poklonima, njihove pojedinačne cijene, kome se mogu darivati i prilikom kakvih poslovnih događaja i značajnih datuma, kao i postupanja sa poklonima koji se primaju u ime Kantona Sarajevo.

Da Ministarstvo obrazovanja i nauke i Ministarstvo kulture i sporta donesu smjernice za trošenje reprezentacije nižih potrošačkih jedinica u cilju ujednačavanja i kontrole utroška budžetskih sredstava za ove namjene.

Preispitati osnovanost i opravdanost potpisivanja Ugovora o regulisanja međusobnih odnosa, prava i obaveza oko dodjele u zakup poslovnog prostora između Kamernog teatra 55 i preduzeća Kuna d.n.o.

Naknade za autorske honorare, ugovore o djelu, ugovore o privremenim i povremenim poslovima sa pripadajućim porezima iskazane su u iznosu od 8.558.875 KM. Od ovih izdataka na **autorske honorare** se odnosi 2.684.572 KM, od čega je Ministarstvo obrazovanja i nauke iskazalo 1.161.274 KM, a Ministarstvo kulture i sporta 1.481.823 KM. Navedenom iznosu izvršenja za 2007. godinu treba dodati i 43.516 KM isplaćenih autorskih honorara koje je Mješovita srednja škola za elektrotehniku knjižila na poziciji ugovora o djelu. Ustanove srednjeg obrazovanja za izvođenje nastave u školama zaključivale su ugovore o autorskom honoraru, umjesto ugovore o privremenim i povremenim poslovima ili ugovore o radu na određeno vrijeme i prilikom isplata istih obračunavale porez u iznosu 17,647 % (umjesto propisanih 30,5 %, odnosno 69,97 %), što je ostavilo mogućnost da se razlika manje obračunatog poreza, po ovom osnovu, koristi za izmirenje drugih izdataka. Određeni broj ugovora o autorskom honoraru je retroaktivno potpisan i neuredan, u dijelu jasnog definisanja predmeta ugovora i obračuna naknada. Isplate po navedenim ugovorima su vršene prije ovjere izvršenja ugovorenih poslova od strane odgovorne osobe. Pored navedenih nepravilnosti, u pojedinim slučajevima sa članovima komisija imenovanih od strane rukovodilaca, također su se potpisivali ugovori o autorskim honorarima i obračunavao manji porez od propisanog.

Izvođenje nastave u školama, koja se održava u skladu sa usvojenim nastavno – naučnim planovima i programima, ne može se smatrati autorskim djelom obzirom da se radi o reproduciranju nastavnih sadržaja, te bi za poslove u školama trebalo postupati u skladu sa Zakonom o radu, tj. potpisivati ugovore o privremenim i povremenim poslovima, odnosno ugovore o radu na određeno vrijeme i obračunavati pripadajuće poreze, imajući u vidu maksimalni period trajanja istih, nakon čega je eventualno potrebno poduzeti aktivnosti u cilju trajnog rješavanja obavljanja navedenih poslova.

Naknade ugovora o autorskom honoraru kod Ministarstva kulture i sporta i nižih potrošačkih jedinica u 2007. godini izvršene su u neto iznosu 1.481.823 KM. Na nivou 13 javnih ustanova kulture ne postoje pisane procedure (generalna okvirna pravila) vezana za visinu naknade po kojoj se mogu angažovati izvršioци za specifične vrste poslova (scenografija, koreografija, režija, autor teksta, adaptacija teksta, dirigent, angažman soliste orkestra, itd.). Također smo konstatovali da izvršenje posla po potpisanim ugovorima o autorskim honorarima, prije isplate naknade po istima, nije ovjeravano od strane odgovornih osoba javnih ustanova, kao i da je na teret budžetske 2007. godine izmiren značajan dio obaveza po ovom osnovu nastalih u 2006. godini.

Potrebno je da nadležna ministarstava osiguraju jedinstveno tumačenje i primjenu zakonskih propisa koji se odnose na ugovore o autorskim honorarima, ugovore o privremenim i povremenim poslovima, ugovore o djelu, kao i isplatu naknada članovima komisija imenovanih od strane rukovodilaca. Nadležni budžetski korisnici su dužni prije isplate naknada po istima utvrditi i ovjeriti izvršenje ugovorenih poslova, u skladu sa odredbama potpisanih ugovora.

Prilikom angažovanja nastavnog kadra za izvođenje nastave u školama, u skladu sa usvojenim nastavno – naučnim planovima i programima, postupati u skladu sa Zakonom o radu tj. potpisivati ugovore o obavljanju privremenih i povremenih poslova, odnosno ugovore o radu.



Potrebno je da Ministarstvo kulture i sporta, u saradnji sa ustanovama kulture, donese okvirna pravila vezana za utvrđivanje visine naknade za angažman izvršioca specifičnih poslova.

Naknade na ime ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima, u okviru kojih je su i naknade članovima komisija, isplaćene su u neto iznosu od 4.970.069 KM. Ugovori o djelu (2.882.092 KM), u pojedinim slučajevima potpisivani su za poslove propisane pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, kao i za poslove za koje je u skladu sa Zakonom o radu potrebno potpisati ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova, odnosno ugovor o radu. Najveći dio ovih izdataka odnosi se na Ministarstvo obrazovanja i nauke (2.104.402 KM) i Ministarstva kulture i sporta (243.339 KM). Najznačajniji udio u navedenim troškovima predstavljaju isplate naknada članovima Upravnih i Nadzornih odbora obrazovnih institucija, kao i specifični scenski radovi u ustanovama kulture. Pojedini budžetski korisnici su za obavljanje poslova propisanih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji angažovali postojeće uposlenike, tako da su isti opsluživali dva radna mjesta, (i bili dodatno, uz naknadu, istovremeno angažovani u radu komisija), pa se postavlja pitanje mogućnosti kvalitetnog izvođenja redovnih poslova i radnih zadataka, kao i realnosti isplaćenih naknada. Za većinu revidiranih korisnika, konstatovali smo da izvršioци ugovora o djelu nisu podnosili izvještaje o radu, odnosno da prije isplate po potpisanim ugovorima nije postojala ovjera izvršenja ugovorenog posla od strane ugovornog organa.

Naknade po osnovu **ugovora o privremenim i povremenim poslovima (2.087.977 KM)** dijelom se odnose i na isplate naknada članovima komisija obrazovanih od strane Vlade Kantona i rukovodilaca organa državne službe. Konstatovano je da budžetski korisnici, nisu u skladu sa Vladinom „Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija, savjeta i drugih radnih tijela“ dostavljali tromjesečne izvještaje o visini isplaćenih naknada članovima komisija Vladi i Ministarstvu finansija, tako da ne možemo potvrditi tačan iznos isplaćenih naknada komisijama, niti da su članovi komisija bili angažovani najviše u dvije komisije istovremeno, odnosno da ukupna godišnja naknada za članstvo u komisijama nije veća od dozvoljenog godišnjeg iznosa naknade. Primjera radi, kod Ministarstva za boračka pitanja, konstatovali smo da je od početka septembra 2006. godine do kraja marta 2007. godine radila stalna Komisija za dodjelu stipendija sa utvrđenom mjesečnom naknadom od 250 KM po članu, a od 01.10.2005. – 01.06.2007. godine stalni Stručni savjet za praćenje korištenja pozajmica za zapošljavanje demobilisanih boraca, vojnih invalida, članova njihovih porodica i članova porodica poginulih boraca, sa utvrđenom naknadom od po 200 KM po održanoj sjednici. Također smo konstatovali da su pojedini budžetski korisnici (Ministarstvo kulture i sporta, Uprava civilne zaštite, MUP) imenovali stalne Komisije za javne nabavke kojima je visina naknade bila utvrđivana po okončanju svakog provedenog postupka nabavki, odnosno visina naknade je utvrđena neovisno o vrsti i složenosti postupka. Obzirom da je Vladinom Odlukom koja reguliše način obrazovanja i isplate naknada komisijama predviđeno, da rok za izvršenje poslova i zadataka Komisije, osim za stalne komisije Vlade Kantona, ne može biti duži od 90 dana, kao i da se odluka ne primjenjuje na komisije čije je obrazovanje regulisano posebnim zakonima i drugim propisima, smatramo da bi istu trebalo preispitati u dijelu jasnog definisanja vrste poslova, za koje rukovodioci kantonalnih organa državne službe mogu samostalno obrazovati i plaćati komisije, i na koje bi se ova Odluka odnosila. Navedeno stvara nejasnoće i dileme u primjeni Odluke, kao i značajna izdvajanja budžetskih sredstava za naknade članovima komisija. Smatramo da je potrebno utvrditi broj i vrste komisija čije je obrazovanje i način rada regulisano posebnim propisima.

Potrebno je da se od strane korisnika budžeta dosljedno primjenjuje „Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnim komisijama, savjeta i drugih radnih tijela koje obrazuje Vlada Kantona Sarajevo i rukovodilac kantonalnog organa državne službe“, kao i da Ministarstvo finansija, u skladu sa svojim ovlaštenjima vrši kontinuiranu kontrolu isplate naknada članovima komisija od strane korisnika budžeta.

Potrebno je da se, od strane Vlade Kantona, preispita „Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnim komisijama, savjeta i drugih radnih tijela koje obrazuje Vlada Kantona Sarajevo i rukovodilac kantonalnog organa državne službe“, u dijelu jasnog definisanja vrste poslova za koje rukovodioci kantonalnih organa državne službe mogu samostalno obrazovati komisije i na koje bi se ova

odluka odnosila. Također je potrebno da se od strane Vlade Kantona utvrdi broj komisija čije obrazovanje je regulisano posebnim zakonima i drugim propisima, a na koje se ne odnose odredbe ove odluke.

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 301.875.077 KM, što u odnosu na odobrena sredstva (312.904.100 KM) predstavlja izvršenje od 96,47 %, dok je u odnosu na prethodnu godinu više realizovano 38.029.156 KM ili 14,41 %. Navedeni izdaci, u strukturi ukupnih izdataka Kantona Sarajevo za 2007. godinu iznose 42,39 %.

Od ukupnog iznosa realizovanih tekućih transfera, transferi koji su regulisani zakonskim i drugim propisima i isplaćeni pojedincima i nižim nivoima vlasti iznose 154.286.725 KM. Najveći dio izvršenja istih odnosi se na finansiranje socijalne zaštite (64.608.767 KM), Grada i općina (36.106.000 KM) i visokog obrazovanja (52.050.000 KM).

Iz odobrenog budžeta **Ministarstvu prometa i komunikacija** (sada: Ministarstvo saobraćaja) u 2007. godini na ime transfera KJKP Gras Sarajevo je doznačeno 24.975.000 KM, a putem ostalih ministarstva 3.619.907 KM, što ukupno iznosi 28.594.907 KM. Doznačena sredstva se odnose na podršku tekućem poslovanju 7.000.000 KM, pokriće gubitka za 2006. godinu 4.000.000 KM, subvencije za mjesečne karte RVI, šehidskih porodica i porodice palih boraca, penzionerske i đачke karte 9.394.907 KM i za investicijske projekte 8.200.000 KM.

Za podršku tekućem poslovanju KJKP Gras Sarajevo doznačeno je 3.000.000 KM za energente i 4.000.000 KM za primjenu Kolektivnog ugovora u 2007. godini, što je u odnosu na doznačena sredstva po ovom osnovu u prethodnoj godini više za 1.000.000 KM. Uvidom u planiranje navedenih transfera može se konstatovati da resorno ministarstvo nema utvrđenu metodologiju niti definisane ulazne parametre na osnovu kojih se utvrđuje visina sredstava koje će se KJKP Gras doznačiti iz Budžeta Kantona, što se odrazilo i na izvještavanje i suštinsko praćenje namjenskog utroška doznačenih sredstava. Tako smo utvrdili da je KJKP Gras doznačena sredstva pravdalo samo kopijama (dijela) primljenih računa za troškove energenata i ovjerenim mjesečnim specifikacijama za isplatu plaća. Navedeno postaje još značajnije ako se ima u vidu da je Kanton osnivač KJKP Gras i ima 100 % vlasničkih prava po osnovu državnog kapitala, kao i da funkciju Skupštine preduzeća obavlja Vlada Kantona.

Vezano za doznačavanje sredstava na ime **Transfera za pokrivanje razlike do ekonomske cijene za penzionerske mjesečne pretplatničke karte KJKP Gras** u iznosu od 5.775.000 KM, konstatovano je da resorno Ministarstvo nije donijelo Uputstvo za postupak ostvarivanja prava na subvencioniranje troškova prijevoza u javnom gradskom saobraćaju i o načinu uplate sredstava vršiocima usluga prijevoza, kako je to predviđeno Vladinom Uredbom o subvencioniranju troškova prijevoza u javnom gradskom saobraćaju na području Kantona od 21.12.2006. godine. U 2007. godini Ministarstvo saobraćaja je formiralo posebnu Komisiju za kontrolu utroška budžetskih sredstava da izvrši kontrolu izdavanja i fakturisanja penzionerskih kupona, koja nije evidentirala nedostatke i propuste koji bi mogli uticati na visinu sredstava koja se doznačavaju za ove potrebe. Međutim, na osnovu obavljenog razgovora sa predsjednikom Komisije i uvida u sačinjene akte od strane iste (Zapisnik od 05.10.2007. godine i Izvještaj o izvršenoj kontroli penzionerskih karata u KJKP „Gras“ Sarajevo od 09.10.2007. godine), kao i na osnovu uvida u način fakturisanja za juni 2007. godine, koji je bio predmetom kontrole, nismo u mogućnosti potvrditi da je fakturisanje izvršeno na osnovu stvarnog broja prodatih penzionerskih kupona za ovu populaciju. Iako je evidentno da su se troškovi po navedenom osnovu, u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosili 6.491.314 KM bitno smanjili (za 716.314 KM), smatramo da bi podizanjem kontrole od strane resornog Ministarstva na veći nivo, navedeni troškovi mogli biti još manji, a posebno imajući u vidu da KJKP Gras prodaje penzionerske mjesečne karte, te fakture ispostavlja na naplatu Ministarstvu. Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona za 2007. godinu, prvobitno više planirana sredstva za ove namjene u iznosu od 1.000.000 KM su na Prijedlog resornog ministarstva sa tekućeg transfera „Pokrivanje razlike do ekonomske cijene za penzionerske mjesečne pretplatne karte KJKP Gras“ prebačena na kapitalni transfer „Sanacija tramvajske pruge i pružnih prijelaza“, koji je bio planiran u iznosu od 900.000 KM. Uzimajući u obzir da kapitalne investicije zahtijevaju pripremljenost projekata i poštivanje utvrđene dinamike, u skladu sa Programom javnih investicija Kantona Sarajevo za 2007 – 2009. godinu, ne možemo potvrditi opravdanost navedene preraspodjele sredstava u iznosu od 1.000.000 KM, obzirom da objektivno nije bilo vremena da se pristupi implementaciji navedenog projekta, koja zahtijeva odgovornost za zakonitost, svrsishodnost, efikasnost i ekonomičnost u raspolaganju budžetskim sredstvima.



Potrebno je da Vlada Kantona, u saradnji sa ministarstvima nadležnim za komunalne poslove, koja vrše nadzor nad provođenjem odredaba Zakona o komunalnim djelatnostima utvrdi metodologiju i ulazne parametre koji će se koristiti prilikom planiranja potrebnih sredstava javnim preduzećima komunalnih djelatnosti i privrednim društvima iz Budžeta Kantona, a sve uz dosljedno poštivanje člana 37. navedenog zakona. Metodologija bi također trebala propisati način izvještavanja o utrošku doznačenih sredstava.

Potrebno je da Ministarstvo saobraćaja donese Uputstvo kojim će propisati postupak ostvarivanja prava na subvencioniranje troškova prijevoza u javnom gradskom saobraćaju i način uplate sredstava vršiocima usluga prijevoza, i da osigura suštinsku kontrolu prilikom plaćanja faktura za pokrivanje razlike do ekonomske cijene za penzionerske mjesečne karte.

Planiranje sredstava za kapitalne investicije vršiti u skladu sa usvojenim Programom javnih investicija, od strane Skupštine Kantona, koji se odnosi na vremensko razdoblje za koje se usvaja budžet.

Transfer za održavanje semafora i utrošak struje na dan 31.12.2007. godine izvršen je u iznosu od 680.000 KM koliko je i planiran. Iako je od strane resornog Ministarstva 26.03.2007. godine formirana Komisija za kontrolu punktova – prostora na kojima se nalaze semafori čiji zadatak je bio da izvrši kontrolu utroška električne energije na svim punktovima i prostorima na kojima se nalaze semafori na području Kantona Sarajevo, na osnovu uvida u prezentirani Zapisnik imenovane Komisije od 05.11.2007. godine utvrdili smo da se izvršeno očitovanje utroška električne energije po kontrolisanim brojilima ne može usporediti sa ispostavljenim računima za taj period. Na osnovu uvida u ispostavljene račune utroška električne energije za oktobar, novembar i decembar 2007. godine, utvrdili smo da je na mjernom mjestu Vrbovska do 2 , uz decembar račun izvršeno plaćanje 5.609 KM obaveza iz ranijeg perioda, iako isto nije bilo evidentirano na ispostavljenim računima za prethodni period. Na osnovu gore navedenog može se konstatovati da resorno Ministarstvo saobraćaja nije uspostavilo stvarnu i suštinsku kontrolu prilikom plaćanja utroška električne energije za semafore na području Kantona Sarajevo.

Potrebno je da resorno Ministarstvo saobraćaja poduzme odgovarajuće mjere kako bi se izmirenje troškova električne energije za rad semafora vršilo na bazi stvarne potrošnje.

U Ministarstvu kulture i sporta u 2007. godini, prilikom raspodjele sredstava institucijama sporta praksa je bila da imenovana Komisija za predlaganje sufinansiranja projekata sporta po prikupljenim zahtjevima, tokom cijele godine, iste razmatra u duhu postojećih zakonskih i podzakonskih propisa, kao i podnesenih projekata, na osnovu kojeg je donosila Prijedloge Odluka o raspodjeli, nakon čega je ministar donosio Odluku o raspodjeli istih (bez datuma i broja protokola), a Vlada Kantona Zaključak o doznačavanju navedenih sredstava.

Vežano za raspodjelu sredstava za Vrhunski sport i Takmičarsko–razvojni sport, koja su raspodijeljena u okviru Granta institucijama sporta u iznosu od 1.389.373 KM, konstatujemo da u 2007. godini nisu postojali pisani kriteriji i jasno utvrđeni parametri na osnovu kojih je utvrđivana visina sredstava po projektima i sportskim organizacijama, odnosno na osnovu kojih je vršeno doznačavanje sredstava.

Potrebno je da Ministarstvo kulture i sporta, utvrdi i razradi kriterije po kojima se, u skladu sa postojećim propisima iz oblasti sporta, raspodjeljuje i određuje visina sredstava sportskim organizacijama, po kandidovanim projektima.

Transfer za razvoj poljoprivrede u 2007. godini Ministarstvo privrede izvršilo je u iznosu od 3.900.706 KM, što u odnosu na odobrena sredstva za ove namjene od 4.000.000 KM predstavlja izvršenje od 97,5 %. U okviru ovog transfera Novčani podsticaji u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, koji se realizovani u skladu sa Vladinom „Odlukom o vrsti podsticaja o načinu ostvarivanja prava na novčane podsticaje u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona Sarajevo za proizvodnju ostvarenu u 2007. godini“, iznose 3.494.706 KM.

Uvidom u način ostvarivanja novčanih podsticaja za proizvodnju i preradu svježeg mlijeka, u skladu sa gore navedenom Odlukom Vlade Kantona, konstatovano je da zahtjev za ostvarivanjem istih, u oba slučaja podnosi registrovani prerađivač mlijeka, na osnovu kojih proizvođač ostvaruje novčani podsticaj od 0,10 KM, a prerađivač 0,03 KM po litru, kao i da, kao jedan od dokaza proizvodnje, odnosno prerade mlijeka, i u jednom i u

drugom slučaju, prerađivač podnosi ispostavljenu fakturu od strane proizvođača prema prerađivaču. Mišljenja smo da faktura u obliku u kojem se ispostavlja nije adekvatan dokaz, sa stanovišta kontrole, obzirom da ne pruža potpuno uvjerenje da je isporuka mlijeka i evidentirana u poslovnim knjigama i kroz platni promet između proizvođača i prerađivača. Također smo utvrdili da je, u skladu sa Odlukom, prilikom realizacije podsticaja za preradu mlijeka od prerađivača traženo da uz dokumentaciju dostave dokaz o izmirenim poreznim obavezama za registrovanu djelatnost, što je stvorilo zabunu prilikom rješavanja o pravu na podsticaj tako da se je u konačnici kao dokaz prihvatilo izdato uvjerenje od strane Porezne uprave o izmirenim direktnim porezima. Podsjećamo da pravna lica imaju obavezu izmirivanja i indirektnih poreza, kao i doprinosa vezanih za obračun i isplate plaća radnicima, odnosno da „potvrda o izmirenju direktnih poreza“ ne znači da pravno lice nema i neizmirenih poreznih obaveza kako po istom, tako i po drugim osnovama. S tim u vezi, ističemo da je početkom 2008. godine donesen Zakon o novčanim podsticajima u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona Sarajevo, kojim nije jasno definisano na koji način će se vršiti kontrola i nadzor nad isporučenim količinama mlijeka za koje se ostvaruju novčani podsticaji. Također smo konstatovali da istim nije ostavljena mogućnost propisivanja dodatnih mjera, u cilju povećanja efikasnosti u trošenju javnih sredstava za novčane podsticaje za proizvodnju i preradu mlijeka, od strane Ministarstva privrede.

U okviru **Transfera za razvoj poljoprivrede, na ime realizacije projekata iz oblasti poljoprivrede utrošeno je 318.747 KM**, što je više za 98.747 KM ili 44,88 %, u odnosu na planirana sredstva za ove namjene od 220.000 KM, a što je izvršeno na teret više planiranih sredstava za novčane podsticaje u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Tako smo konstatovali da je 20.07.2007. godine potpisan Sporazum o sufinansiranju Projekta „Izgradnja farme mliječnih krava i tovne junadi uz prateće objekte zadružnog poslovanja“, između Ministarstva privrede Kantona, Općine Ilijaš i ZZ Malešićanka Ilijaš, kojim se Ministarstvo obavezalo da će sufinansirati I fazu projekta u iznosu od 30.000 KM, koja su i doznačena. Dana 14.12.2007. godine ZZ Malešićanka doznačeno je još 50.000 KM po osnovu realizacije II faze Izgradnje farme mliječnih krava i tova junadi, što nije bilo predviđeno gore potpisanim Sporazumom. Provedenom revizijom također smo konstatovali da je 21.08.2007. godine potpisan Ugovor o sufinansiranju izgradnje farme krava za ZZ Tarčin Tarčin – Hadžići, između Ministarstva privrede Kantona, Općine Hadžići i ZZ Tarčin Tarčin – Hadžići, kojim se Ministarstvo obavezalo da će sufinansirati kupovinu građevinskog materijala za izgradnju farme krava za ZZ Tarčin u iznosu od 100.000 KM. Navedeni iznos sredstva doznačen je 10.09.2007. godine na račun GROS – COMP Hadžići, isporučioća – dobavljača građevinskog materijala i isporučioća opreme. Istom dobavljaču, dana 17.12.2007. godine doznačeno je još 50.000 KM na osnovu ispostavljenog zahtjeva ZZ Tarčin od 07.12.2007. godine, za doznačavanje sredstava za plaćanje stvorenih obaveza prema dobavljačima za poslove koji su već urađeni na Izgradnji gore pomenute farme krava ZZ Tarčin i po kojem je 12.12.2007. godine potpisan Aneks na Ugovor o sufinansiranju izgradnje farme krava za ZZ Tarčin Tarčin – Hadžići za dodatnih 50.000 KM.

Vezano za navedeno ističemo da je članom 35. Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona za 2007. godinu predviđeno kada se sredstva Budžeta koriste za sanaciju, dokapitalizaciju ili kao udio u sredstvima pravne osobe, Kanton postaje vlasnikom u tim pravnim osobama srazmjerno uloženim sredstvima. Imajući u vidu gore navedeno, kao i činjenicu da prilikom realizacije projekata iz oblasti poljoprivrede nisu postojali utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava za ove namjene, od strane revizorskog tima ne može se potvrditi transparentnost prilikom izvršenja istih, kao ni pravna osnovanost za doznačavanje sredstava u iznosu od 230.000 KM za Izgradnju farme mliječnih krava i tovne junadi uz prateće objekte zadružnog poslovanja ZZ „Malešićanka“ i Izgradnje farme krava za ZZ Tarčin.

Potrebno je da Ministarstvo privrede, u saradnji sa Vladom Kantona, poduzme aktivnosti i mjere u cilju jasnog i potpunog definisanja načina na koji će se vršiti kontrola i nadzor nad novčanim podsticajima vezanim za proizvodnju i preradu svježeg mlijeka.

Potrebno je da Ministarstvo privrede osigura raspodjelu sredstava na ime projekata iz oblasti poljoprivrede uz dosljedno poštivanje principa transparentnosti i na bazi prethodno utvrđenih kriterija za raspodjelu istih.

U okviru **Ministarstva obrazovanja i nauke planirana su potrebna sredstva za finansiranje visokog obrazovanja i nauke** koliko su i izvršena i to: transfer za visoko obrazovanje (52.050.000 KM) i Transfera za nauku (3.250.000 KM). U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, iz Budžeta Kantona Sarajevo mogu se finansirati 23 visokoškolske ustanove, Rektorat Univerziteta, 4 naučnoistraživačka instituta koji djeluju u okviru Univerziteta u Sarajevu, kao i ostali instituti za koje Vlada utvrdi da su od posebnog značaja.

Vežano za izvršenje Transfera za nauku, konstatovali smo da je u okviru istog iskazano finansiranje rada Akademije nauka i umjetnosti BiH, kao i Instituta za jezik, a da na traženje revizorskog tima nisu prezentirane odluke Vlade Kantona kojim se navedene institucije proglašavaju od posebnog značaja za Kanton.

Potrebno je da se Vlada Kantona jasno odredi u vezi finansiranja Akademije nauka i umjetnosti BiH i Instituta za jezik iz Budžeta Kantona, u skladu sa članom 126. Zakona o visokom obrazovanju.

Ministarstvo za boračka pitanja je u 2007. godini od ukupno odobrenih sredstava na ime **Jednokratnih novčanih pomoći pojedincima i organizacijama i drugih pomoći** (ogrjev, prehrambeni artikli, infrastrukturni priključci) izvršilo 2.624.926 KM što je u okviru odobrenih sredstava. Sredstva su utrošena na dodjelu ogrjevnog drveta za više od 800 korisnika (300.000 KM), dodjelu prehrambenih paketa za oko 2.680 korisnika (267.888 KM), plaćanje infrastrukturnih priključaka za oko 500 korisnika (dato oko 700 saglasnosti, u vrijednosti 327.162 KM) i dodjelu pojedinačnih jednokratnih pomoći za socijalne potrebe, liječenje i slično u ukupnom iznosu od oko 1.200.000 KM. Kroz projekte od interesa za boračku populaciju odobrene od strane Vlade Kantona Sarajevo (Godišnjica specijalne jedinica MUP-a „Bosna“, obilježavanje Dana Zlatnih ljiljana, Manifestacija odbrane BiH Igman 2007. Manifestacija Dani branilaca Sarajeva – 15. godišnjica 1. Korpusa ABiH, projekti obilaska RVI i porodica šehida i poginulih boraca, podrška udruženjima po raspisanom javnom oglasu i drugo) utrošeno je 310.000 KM. Ostatak sredstava (219.876 KM) utrošen je kroz pojedinačne iznose za kupovinu knjiga boračke tematike, za pomoći udruženjima građana, za održavanje manifestacija i slično.

Na osnovu uvida u način odobravanja sredstava za jednokratne pomoći za socijalne potrebe koja se na zahtjev stranke, može odobriti u visini do 3.000 KM, a u izuzetnim slučajevima i do 10.000 KM što cijeni ministar, na prijedlog pomoćnika ministra, kako je to predviđeno članom 25. „Pravilnika za utvrđivanje prava na dodjelu jednokratne novčane pomoći i prava na obezbjeđivanje ogrijeva“ donesenim od strane Ministra za boračka pitanja, konstatovano je da navedeni član nije u dovoljnoj mjeri razrađen, a posebno u dijelu postojanja pisanih kriterija vezanih za određivanje visine jednokratne pomoći, što bi u narednom periodu trebalo ispraviti u cilju izbjegavanja subjektivnih procjena prilikom trošenja budžetskih sredstava. Nepostojanje pisanih kriterija konstatovali smo i prilikom dodjele sredstava pojedincima i institucijama za pomoć u izdavanju djela koje obrađuju teme iz odbrambeno – oslobodilačkog rata, otkup knjiga ratne tematike, sportskih manifestacija u organizaciji boračkih udruženja, memorijalnih turnira, pomoći sportistima klubovima i sportskim društvima, a koje na osnovu zahtjeva, na prijedlog pomoćnika ministra u skladu sa članom 7. Procedura za raspodjelu, korištenje, kontrolu i izvještavanje o utrošku sredstava za grantove pojedincima, udruženjima i institucijama.

Provedenom revizijom nismo se mogli uvjeriti da Ministarstvo ima adekvatan način praćenja izvršenja Budžeta, što je na kraju godine imalo za rezultat prekoračenje istog u iznosu od 168.315 KM, (od čega se na obavezu za priključenje na gasovodnu mrežu odnosi 69.671 KM, a za troškove dženaze - sahrane 97.338 KM, za osobe koje su to pravo ostvarile u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima boraca – branitelja BiH), iako su Izmjene i dopune Budžeta Kantona rađene u decembru revidirane godine. S tim u vezi ističemo da je potrebno podići na veći nivo komunikaciju i saradnju sa općinama i ostalim institucijama koje, pored Ministarstva, rješavaju o priznavanju i ostvarivanju prava po podnešenim zahtjevima stranaka, kako bi se na vrijeme, u slučaju nastanka prioriternih i neodložnih obaveza (troškovi dženaza), mogle poduzeti mjere koje se tiču preraspodjele i uštede sredstava na drugim pozicijama Ministarstva.

Na osnovu provedene revizije i razgovora sa odgovornom osobom, a vezano za praćenje namjenskog utroška dodijeljenih sredstava od strane Ministarstva budžetskim korisnicima, utvrdili smo da isto ne raspolaže sa ljudskim resursima potrebnim za obavljanje navedenih poslova. Tokom 2007. godine napravljene Izmjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, u dijelu uvođenja dva nova radna mjesta, i to stručnog savjetnika za upravno rješavanje, poslove upravnog nadzora i kontrole i stručnog savjetnika za poslove



finansijskog nadzora i kontrole, nisu imale nikakvog rezultata obzirom da nije došlo do popunjavanja predviđenih radnih mjesta, što je svakako u budućem periodu potrebno učiniti, posebno ako se ima u vidu iznos sredstava koje Ministarstvo za boračka pitanja utroši preko tekućih i kapitalnih transfera (24.401.231 KM).

Potrebno je da Ministarstvo za boračka pitanja Pravilnikom za utvrđivanje prava na dodjelu jednokratne novčane pomoći i prava na obezbjeđivanje ogrijeva propiše pisane kriterije vezane za određivanje visine jednokratne pomoći za socijalne potrebe, u cilju izbjegavanja subjektivnih procjena prilikom trošenja budžetskih sredstava. Iz istog razloga je potrebno da se donesu jasniji i precizniji pisani kriteriji za dodjelu sredstava pojedincima i institucijama koja se raspodjeljuju na osnovu „Procedure za raspodjelu, korištenje, kontrolu i izvještavanje o utrošku sredstava za grantove pojedincima, udruženjima i institucijama“.

Potrebno je da Ministarstvo za boračka pitanja sa institucijama koje, pored Ministarstva, rješavaju o priznavanju i ostvarivanju prava po podnešenim zahtjevima stranaka, podigne komunikaciju i saradnju na veći nivo, u cilju onemogućavanja prekoračenja budžeta. Također je potrebno da se izvrši popuna predviđenih radnih mjesta koja se odnose na obavljanje poslova nadzora i kontrole, u cilju praćenja namjenskog trošenja doznačenih budžetskih sredstava.

U skladu sa odredbama člana 27. i 30. Zakona o dopunskim pravima boraca – branitelja BiH određene kategorije iz boračke populacije oslobođaju se obaveze plaćanja naknade za pogodnost – rente i naknade za uređenje građevinskog zemljišta prilikom kupovine stanova kod kolektivne izgradnje, koja se realizuje putem pravnih subjekata koji grade na lokacijama koje su općinskim odlukama predviđene za kolektivnu izgradnju za boračku populaciju. Obzirom da u skladu sa tumačenjem osnovnog Zakona koji je propisao navedene naknade nema izuzetaka u plaćanju istih, Ministarstvo za boračka pitanja donijelo je Instrukciju o načinu provođenja navedenih odredbi Zakona o dopunskim pravima boraca – branitelja BiH, kojom je predviđeno da stranke navedeno pravo realizuju putem pravnih subjekata (Investitora), tako da Investitor podnosi Ministarstvu zahtjev za refundaciju plaćenih naknada, uz spisak lica koja ispunjavaju uslove, iz Zakona i ove Instrukcije, da naknade za njih snosi Ministarstvo. Po navedenom osnovu, u 2007. godini preduzeću BOOC d.o.o. doznačeno je 980.000 KM, za objekte na lokaciji ŠIP, u ime 90 korisnika. U 2006. godini po istom osnovu doznačeno je sredstava u iznosu od 700.000 KM, za koja smo konstatovali da još uvijek nisu u potpunosti opravdana od strane navedenog preduzeća (42.791 KM), kao i da je određenom dijelu korisnika prava doznačeno više sredstava od onih koja im pripadaju (69.295 KM), za što bi u narednom periodu trebalo poduzeti mjere kako bi se izvršio povrat istih u Budžet Kantona Sarajevo.

Potrebno je da Ministarstvo za boračka pitanja izmijeni Instrukciju vezanu za način provođenja članova 27. i 30. Zakona o dopunskim pravima boraca – branitelja BiH, na način da Ministarstvo refundira plaćene naknade za pogodnost (rentu) i naknade za uređenje građevinskog zemljišta prilikom kupovine stanova kod kolektivne izgradnje, na ime korisnika prava a ne Investitora, kao i da poduzme sve zakonske mjere kako bi preduzeće BOOC d.o.o., odnosno korisnici prava izvršili povrat neopravdanih sredstava u Budžet Kantona Sarajevo, posebno imajući u vidu rokove zastare potraživanja.

Na ime ostalih grantova u 2007. godini izvršeno je 9.782.626 KM što u odnosu na planirana sredstva za ove namjene od 12.804.484 KM predstavlja izvršenje od 76,40 %. Uvidom u Izvještaj Centralne popisne komisije, utvrdili smo da na dan 31.12.2007. godine, nije izvršen popis neizmirenih obaveza koje se odnose na povrate više pogrešno uplaćenih prihoda i sudske presude, tako da nismo u mogućnosti procijeniti efikasnost iskorištenja odobrenih sredstava, obzirom da je ostalo neutrošeno 3.021.858 KM.

Od ukupno iskazanog izvršenja, izvršeni povrati od strane Ministarstva finansija, u skladu sa Pravilnikom o procedurama za povrat više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda sa Jedinstvenog računa trezora Kantona Sarajevo iznose 8.656.022 KM, dok je na izmirenje obaveza po izvršnim sudskim rješenjima utrošeno 1.126.604 KM, od čega je 946.574 KM evidentirano na Ministarstvu pravde i uprave kao izvršenje po sudskim izvršnim rješenjima u vezi sa neisplaćenim regresom i toplim obrokom za uposlene u pravosudnim organima (Kantonalni i Općinski sud i Tužilaštvo).

Dosadašnja praksa Ministarstva finansija je bila da nakon izmirenja sudskog izvršnog rješenja sa Jedinstvenog računa trezora Kantona, utvrđuju o kojem budžetskom korisniku se radi, a potom knjiže izvršenje glavnice, kamate i sudskog troška u okviru iste pozicije kod identifikovanog budžetskog korisnika. Konstatovano je da za 2007. godinu, koja je predmet revizije, uz Godišnji izvještaj nije sačinjavana adekvatna analiza izmirenih obaveza po sudskim izvršnim rješenjima, po budžetskim korisnicima, a koja je neophodna u cilju eventualnog utvrđivanja odgovornosti službenih osoba čijim djelovanjem su podignute tužbe i izgubljeni sudski sporovi na štetu Budžeta Kantona.

Vežano za sudske sporove, prema prezentiranoj dokumentaciji, ne može se potvrditi da Ministarstvo finansija prilikom planiranja sredstava za ove namjene raspolaže sa relevantnom dokumentacijom, po svakom budžetskom korisniku za koje obaveze je izvjesno da će u narednom periodu (za koji se vrši planiranje) trebati izvršiti plaćanje. Također treba napomenuti da se ni od strane budžetskih korisnika ne vrši procjena potencijalnih obaveza po sudskim sporovima niti vrše bilo kakva rezervisanja za buduće troškove po tom osnovu. Naprijed navedeno ima za posljedicu nerealno planiranje sredstava za ove namjene, kao i povećanje troškova izvršenja istih za zatezne kamate (koje se obračunavaju zbog neizmirenja dugovanja u zakonskom roku) i troškove spora.

Na osnovu uvida u Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2007. godinu, značajnim smatramo istaći postojanje tri tužbe Centrotrans Eurolinesa protiv KJKP Gras i Kantona Sarajevo (Ministarstva saobraćaja) radi naknade štete zbog nelegalnog prijevoza putnika od strane KJKP Gras. U dvije parnice, Kantonalni sud je u 2006. godini donio presude, kojima je predmet vraćen I – stepenom organu tuženog Kantona Sarajevo koji je trebao donijeti rješenje u ponovnom postupku, što nije urađeno, a KJKP Gras i dalje obavlja prijevoz putnika, bez obzira što su presudama Kantonalnog suda poništena rješenja kojim je odobren red vožnje. Također, u trećoj parnici, uvažena je žalba tužitelja i poništeno je Rješenje Ministarstva saobraćaja kojim je bio odobren prijevoz putnika KJKP Gras na liniji Sutjeska – Kamenica. Međutim, KJKP Gras i dalje vrši prijevoz putnika, iako nema pravnog osnova za to, a Kanton Sarajevo (Ministarstvo saobraćaja) svojim nepostupanjem u skladu sa zakonom, to toleriše, na koji način nanosi štetu tužitelju. S tim u vezi navodimo, u skladu sa članom 103. Zakona o cestovnom prijevozu u FBiH, nadležni kantonalni organi bili su u obavezi u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona uskladiti propise, odnosno urediti uslove, način i specifičnosti organizacije vršenja prijevoza putnika ili tereta ili osoba i tereta na svojoj teritoriji. U skladu sa odredbama Zakona o cestovnom prijevozu u FBiH, ministar saobraćaja je 12.06.2008. godine donio Rješenje o imenovanju Komisije za izradu provedbenih propisa. Međutim, uvidom u dokumentaciju, uvjerali smo se da je i u 2006. godini bila imenovana Komisija, čiji članovi su početkom 2007. godine dobili naknadu od po 900 KM za obavljeni posao oko izrade Pravilnika o javnom linijskom prijevozu putnika, koji je sačinjen u prijedlogu, ali nije došlo do usvajanja istog.

Potrebno je da Ministarstvo finansija putem Instrukcije definiše obavezu budžetskih korisnika da izvrše procjenu mogućih troškova i drugih gubitaka po sudskim sporovima, u cilju istinitog prezentovanja i iskazivanja potencijalnih obaveza i da prilikom planiranja potrebnih sredstava za realizaciju obaveza po osnovu sudskih sporova, osigura relevantnu dokumentaciju, po svakom budžetskom korisniku, za obaveze za koje je izvjesno da će u narednom periodu (za koji se vrši planiranje) trebati izvršiti plaćanje. Prilikom evidentiranja izmirenja obaveza po izvršnim sudskim rješenjima razdvojiti glavnice, kamatu i sudske troškove.

Potrebno je osigurati da budžetski korisnici na koje se odnose pravosnažne presude, odnosno koji su upoznati sa sporovima u toku, pravovremeno informišu Ministarstvo finansija o potrebnim sredstvima za izvršenje istih u cilju skraćivanja puta realizacije, odnosno uštede sredstva na ime troškova izvršenja i zateznih kamata.

Potrebno je da Ministarstvo saobraćaja, u skladu sa odredbama Zakona o cestovnom prometu u FBiH uskladi propise, odnosno uredi uslove, način i specifičnosti organizacije vršenja prijevoza putnika ili tereta ili osoba i tereta na svojoj teritoriji.



Izdaci za nabavku stalnih sredstava su planirani u iznosu od 33.283.716 KM, a realizovani 28.660.365 KM i u odnosu na 2006. godinu ostvareni su više za 10.927.163 KM. Struktura nabavljenih stalnih sredstava je slijedeća: zemljište 5.003.733 KM, građevine 8.995.572 KM, oprema 9.290.468 KM, ostala stalna sredstva 1.951.290, stalna sredstva u obliku prava 234.989 KM, rekonstrukcija i investiciono održavanje 3.184.313 KM.

Ministarstvo prometa i komunikacija je iskazalo nabavku zemljišta u iznosu 4.885.139 KM, od čega se na Projekat „Izmještanja poljoprivrednog fakulteta“ (sa sadašnje lokacije u objekat br. 17 u Kampusu UNSA za koji je potrebno izvršiti sanaciju i rekonstrukciju) odnosi 2.585.139 KM. Uvidom u zaključeni ugovor sa izabranim dobavljačem konstatovano je da su ugovorne strane usaglasile plaćanje na način da se 50 % vrijednosti ugovora (ukupna vrijednost ugovora 2.556.579 KM) plaća odmah po potpisivanju ugovora u vidu avansa, a ostatak do ukupno ugovorenog iznosa putem privremenih situacija. Uvidom u plaćanje konstatovano je da je 26.12.2007. godine uplaćeno 1.278.290 KM odabranom dobavljaču na osnovu ispostavljenog avansnog računa. Za vršenje nadzora na pomenutom projektu je izabran Kantonalni stambeni fond, kojem je 27.12.2007. godine uplaćen drugi iznos od 1.278.290 KM na osnovu Zaključka Vlade, a koji je zadužen da vrši plaćanje izvođaču radova nakon ispostavljenih i ovjerenih privremenih situacija. Za vršenje usluga nadzora Kantonalnom stambenom fondu je 27.12.2007. godine doznačeno 28.560 KM. Ove uplate ustvari predstavljaju unaprijed plaćene usluge. Nismo u mogućnosti potvrditi ispravnost plaćanja iznosa Kantonalnom stambenom fondu u iznosu od 1.278.290 KM prije dostavljanja ovjerenih privremenih situacija, kao ni iznosa od 28.500 KM prije obavljenog tehničkog pregleda i primopredaje izvršenih radova na pomenutom objektu.

Uprava za civilnu zaštitu je iskazala nabavku opreme u iznosu od 375.836 KM, od čega se na nabavku kamiona-cisterne za pitku vodu odnosi 162.500 KM. Ugovorom zaključenim 18.12.2007. godine sa izabranim dobavljačem je regulisano plaćanje avansa od 20% po potpisivanju ugovora, a ostatak od 80% prilikom preuzimanja vozila. Avans u iznosu od 32.500 KM je plaćen 25.12.2007. godine na osnovu predračuna, a ostatak od 130.000 KM je plaćen 21.01.2008. godine, takođe na osnovu predračuna. Ukazujemo da je isporuka vozila kasnila u odnosu na ugovoreni rok isporuke.

Iskazivanje cjelokupnog iznosa od 2.585.139 KM na poziciji „nabavka zemljišta“ i iznosa od 162.500 KM na poziciji „nabavka opreme“ nije izvršeno u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, prema kojime se unaprijed izvršene uplate evidentiraju na poziciji „kratkoročna potraživanja“. Priznavanje izdataka u navedenim slučajevima nije izvršeno u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i načelom modificiranog nastanka događaja, prema kojem se rashodi i izdaci priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala. Imajući u vidu naprijed navedeno, kao i činjenicu da u Izvještaju o izvršenju budžeta za 2007. godinu nije posebno obrazloženo izvršenje navedenih pozicija, nismo u mogućnosti potvrditi izvršenje izdataka Budžeta Kantona Sarajevo u iznosu od 2.747.639 KM.

Potrebno je osigurati da se plaćenje za nabavku stalnih sredstava vrši u skladu sa zaključenim ugovorima, izvršena plaćanja evidentirati u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a priznavanja rashoda i izdataka vršiti u momentu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala.

5.4 Finansijski rezultat

Prema prezentiranim konsolidovanim finansijskim izvještajima Budžeta za 2007. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Rebalans Budžeta za 2007. godinu	Ostvareno u 2006. godini	Ostvareno u 2007. godini	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
A. Prihodi, finansiranje i višak prihoda nad rashodima iz prethodne godine (I+II)					
		739.667.967	659.686.564	726.829.084	110,18
I Prihodi i finansiranje (1+2)					
		706.222.417	648.647.254	693.383.534	106,90
1.	Prihodi	691.290.093	632.824.897	676.586.266	106,92
2.	Finansiranje	14.932.324	15.822.357	16.797.268	106,16
II Višak prihoda nad rashodima iz					
		33.445.550	11.039.310	33.445.550	302,97



prethodne godine					
B. Rashodi, izdaci, pozajmljivanje i otplate (od 1 do 5)		739.667.967	626.241.014	712.184.429	113,72
1.	Tekući rashodi	605.678.251	532.762.594	587.239.676	110,23
2.	Kapitalni izdaci	123.035.916	85.901.894	114.853.043	133,70
3.	Pozajmljivanja	9.423.000	7.485.000	8.983.000	120,01
4.	Tekuća rezerva	420.000	0	0	-
5.	Otplate primljenih kredita	1.110.800	91.526	1.108.710	1.211,36
C. Višak prihoda i finansiranja nad rashodima i izdacima tekuće godine (A-B)		0	33.445.550	14.644.655	43,79

Kao što se vidi iz tabele u 2007. godini je ostvaren višak prihoda i primitaka u odnosu na ostvarene rashode i izdatke u ukupnom iznosu od 14.644.655 KM. Obzirom da nisu iskazani rashodi i izdaci za nastale obaveze iz 2007. godine (za koje budžetski korisnici nisu imali dostatnih sredstava) u iznosu od 457.103 KM, kao i da su iskazani izdaci za nabavku stalnih sredstava (koji su trebali biti iskazani kao potraživanja) u iznosu od 2.747.639 KM, to je finansijski rezultat trebao biti veći za iznos od 2.290.536 KM.

5.5 Popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2007. godine

Centralna popisna komisija za popis sredstava, obaveza i potraživanja Kantona Sarajevo je sačinila Izvještaj o popisu sredstava, potraživanja i obaveza budžetskih korisnika koji su u evidenciji Jedinственog računa Trezora Kantona Sarajevo na dan 31.12.2007. godine i isti dostavila Vladi Kantona dana 22.02.2008. godine. Vlada je svojim Zaključkom od 27.02.2008. godine usvojila Izvještaj o popisu. Uvidom u Izvještaj o popisu konstatovano je da istim nisu obuhvaćeni korisnici koji su izvan sistema Jedinственog računa trezora, a to su ustanove visokog obrazovanja i ustanove nauke.

Što se tiče obaveze resornih ministarstva da u skladu sa Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo br. 02-05-22409-2/03 od 12.11.2003. godine sve izmjene stanja u postojećim evidencijama imovine, kao i novoizgrađenih objekata finansiranih iz sredstava Budžeta, dostavljaju Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okoliša - Odjeljenju za dokumentaciju, konstatovano je iz razgovora sa odgovornom osobom, da tokom 2007. godine nije bilo takvih aktivnosti i da u već postojeću evidenciju koja je formirana u ranijem periodu, nije bilo novih upisa imovine tokom 2007. godine.

Na osnovu navedenog nismo u mogućnosti potvrditi da je godišnjim popisom obuhvaćena cjelokupna imovina, potraživanja i obaveze Kantona Sarajevo i da iskazano stanje u Konsolidovanom Bilansu stanja na dan 31.12.2007. godine predstavlja i stvarno stanje imovine, potraživanja i obaveza Kantona Sarajevo.

Potrebno je da Vlada Kantona poduzme aktivnosti kako bi nadležna ministarstva sve izmjene stanja u postojećim evidencijama imovine, kao i novoizgrađenih objekata finansiranih iz sredstava budžeta blagovremeno dostavljali Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okoliša - Odjeljenju za dokumentaciju, kako bi se ažurirala postojeća evidencija imovine.

5.5.1 Novčana sredstva

Novčana sredstava, na kraju fiskalne godine, na transakcijskim računima koji predstavljaju Jedinственi račun trezora iznosila su 67.089.293 KM. Stanje depozitnog računa je iznosilo 4.759 KM. Stanje šest posebnih transakcijskih računa, otvorenih za posebne namjene, koji nisu u okviru Jedinственog računa trezora je iznosilo 58.256 KM. Korisnici budžeta Kantona Sarajevo imaju otvorene račune u skladu Uputstvom o zatvaranju računa budžetskih korisnika Vlade Kantona Sarajevo, a radi se o 18 transakcijskih računa koji iskazuju stanje u domaćoj valuti i 5 deviznih računa, i na dan 31.12.2007. godine su imali značajno stanje sredstava. Tako je na računima kojima raspolaže Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo iskazan iznos od 20.252.340 KM, od čega je na računima za projekte Kantona i općina iskazano 11.804.257 KM po osnovu nerealizovanih projekata.

Ukazujemo na značajan iznos neangažovanih novčanih sredstava na JRT-u, koji je na pet bankovnih računa, dnevno u prosjeku iznosio preko 90.000.000 KM (izračunato na bazi stanja po bankovnim izvodima na zadnji dan svih 12 mjeseci 2007. godine), kao i na računima koji nisu u okviru JRT-a. Upućujemo da, u skladu sa



odredbama čl. 37. Zakona o budžetima u FBiH, Ministarstvo finansija može plasirati bilo koji iznos koji je na JRT-u, a koji trenutno nije potreban za budžetske svrhe, u cilju povećanja resursa budžeta.

Potrebno je da Ministarstvo finansija, na osnovu realno sačinjenog plana novčanih tokova, upravlja novčanim sredstvima na način da investira neangažovana sredstva sa JRT-a, koja trenutno nisu potrebna za budžetske svrhe, u cilju povećanja resursa budžeta.

5.5.2 Stalna sredstva, dugoročna potraživanja i dugoročna razgraničenja

Neotpisana vrijednost stalnih sredstava Kantona Sarajevo iskazanih u Konsolidovanom bilansu stanja i obuhvaćenih popisom na dan 31.12.2007. godine iznosi 289.447.734 KM.

Stanje dugoročnih plasmana na dan 31.12.2007. godine je 41.197.792 KM. Najveći dio ovih plasmana se odnosi na Ministarstvo za boračka pitanja (20.773.672 KM), Ministarstvo privrede (15.138.389 KM) i Ministarstvo za stambene poslove (5.094.299 KM).

U toku 2007. godine pozajmice su u izvršene u iznosu od 8.983.000 KM, što je 95% od plana. Ministarstvo za boračka pitanja je iskazalo pozajmice za rješavanje stambenih potreba boraca-branitelja BiH u iznosu od 2.483.000 KM, a pozajmice za otvaranje novih radnih mjesta za borce u iznosu od 1.000.000 KM. Ministarstvo privrede je iskazalo pozajmice pravnim i fizičkim licima i mladim poduzetnicima u iznosu od 5.500.000 KM.

Uvidom prezentiranu dokumentaciju vezano za odobravanje novčanih pozajmica za rješavanje stambenih potreba, utvrđeno je da su novčane pozajmice dodijeljene pripadnicima boračke kategorije za kupovinu, izgradnju, sanaciju i rekonstrukciju stambenog objekta. Kao dokaze koje su trebali predložiti podnosioci zahtjeva koji traže novčanu pozajmicu Ministarstvo je prihvatilo dokaze koji nisu relevantni, npr. izjavu ovjerenu od strane notara ili općine prebivališta da podnositelj zahtjeva ima namjeru kupovine stambene jedinice radi rješavanja stambenog pitanja, ili nalaz sudskog vještaka za procjenu potrebnih radova za rekonstrukciju i sanaciju stambene jedinice za dokazivanje da je stambena jedinica neuslovna kao posljedica ratnih dešavanja u BiH. Ministarstvo nije utvrdilo obavezu korisnicima naknadnog dostavljanja relevantnih dokaza.

Sredstva za dodjelu pozajmica za otvaranje novih radnih mjesta za borce izvršena su u iznosu od 1.000.000 KM, i to na osnovu Odluka o odobravanju pozajmica donesenih od strane Kreditnog odbora krajem godine. Odobrene pozajmice su se počele koristiti u 2008. godini, sa grace periodom od 12 mjeseci, u kojem su korisnici dužni Ministarstvu dostaviti dokaz o zapošljavanju pripadnika boračke populacije, pa je potrebno da Ministarstvo u narednom periodu prati izvršenje obaveza korisnika pozajmica. Iz razgovora sa odgovornom osobom, utvrđeno je da Ministarstvo nije pratilo namjensku upotrebu pozajmica odobrenih u toku 2006. godine, u iznosu od 385.000 KM.

Revizijom je konstatovano da je izražen problem naplate plasiranih pozajmica za zapošljavanje demobilisanih boraca, RVI i članova porodica poginulih boraca. Najznačajnije aktivnosti, u toku 2007. godine, u cilju aktuelizacije problema naplate pozajmica je poduzimalo Ministarstvo finansija, i na inicijativu istog su početkom 2008. godine sačinjeni i konkretni zaključci za pokušaj rješavanja navedenog problema. Zaključci se odnose na obavezu komisijih banaka da izvrše kategorizaciju dužnika po grupama i socijalnom stanju i da dostave Izvještaj Ministarstvu finansija i Ministarstvu za boračka pitanja do 20.01.2008. godine, a Pravobranilaštvo Kantona se zadužuje da nađe pravni osnov za otpis kredita. Prema izjavi odgovorne osobe, banke su sačinile kategorizaciju dužnika i izvještaj dostavile nadležnim ministarstvima, a dalje aktivnosti nisu vršene.

Upućujemo da je skladu sa odredbama Uredbe o finansiranju programa za otvaranje radnih mjesta za branioce, RVI, porodice šehida i porodice poginulih, umrlih i nestalih branilaca, formiran Kreditni odbor, kao tijelo kome su u nadležnost dati poslovi navedeni u Uredbi, a između ostalog i davanje prijedloga Vladi Kantona za otpis pozajmica čiji povrat je nemoguće realizovati. Smatramo da je u narednom periodu potreban značajan angažman Kreditnog odbora, Pravobranilaštva, Vlade i nadležnih ministarstava, kako bi se riješio problem naplate plasiranih pozajmica, odnosno kako bi se izvršio otpis pozajmica čiji je povrat nemoguće realizovati.



Uvidom u zaključeni Ugovor sa BBI bank International d.d. Sarajevo o pružanju usluga plasmana i povrata odobrenih novčanih pozajmica za rješavanje stambenih potreba boraca-branitelja BiH, od 18.09.2007. godine, kao i u Ugovor sa Hypo Alpe Adria Bank o pružanju usluga plasmana i povrata odobrenih novčanih pozajmica za finansiranje programa za otvaranje radnih mjesta za branioce, RVI, porodice šehida i porodice poginulih, umrlih i nestalih branilaca Kantona Sarajevo, konstatovano je da je ugovoreno da će troškove za vođenje eventualnih sudskih sporova, u slučaju neblagovremene i neuredne otplate pozajmica snositi Ministarstvo za boračka pitanja. Nismo u mogućnosti potvrditi opravdanost ugovaranja ovih troškova na teret Ministarstva, iz razloga što je Banka ugovorom preuzela obavezu praćenja povrata novčanih pozajmica, i u slučaju neblagovremene otplate aktiviranje instrumenata obezbijedenja plaćanja putem nadležnog suda.

Potrebno je da Ministarstvo za pitanje boraca osigura dodjelu pozajmica na osnovu relevantne dokumentacije, kao i da prati namjensku upotrebu dodjeljenih pozajmica i ispunjenje ugovorenih obaveza od strane korisnika pozajmica.

Potrebno je da ministarstva, koja su nadležna za plasman pozajmica i kredita, u saradnji sa Ministarstvom finansija kontinuirano prate naplatu datih pozajmica i kredita i da pravovremeno iniciraju kod komisijonih banaka poduzimanje zakonom propisanih mjera za naplatu, uz aktivno učešće kreditnih odbora i Pravobranilaštva Kantona Sarajevo.

Potrebno je da Vlada Kantona Sarajevo usaglas i nadležnim ministarstvima prezentira stav po pitanju troškova za vođenje eventualnih sudskih sporova, prilikom ugovaranja komisijonih poslova sa bankama.

Dugoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od 28.370.988 KM. Najznačajniji dio dugoročnih razgraničenja se odnosi na dugoročne obaveze po inokreditima u iznosu od 26.067.284 KM, koji su do 2007. godine bili evidentirani na vanbilansnoj evidenciji. Na osnovu Zaključka Vlade od 15.11.2007. godine isti su uknjiženi u bilansnu evidenciju. Radi se o kreditima koji su ostvareni u ranijem periodu, a stanje obaveza po osnovu glavnice i kamate na dan 31.12.2007. godine je slijedeće: Malezijski kredit 1.023.711 KM; Svjetska banka 3.285.272 KM; Saudijski fond 2.915.039 KM; Kuvajtski fond 3.938.629 KM; TAC I i II 11.243.706 KM i Kredit za projekt urbanog razvoja 3.660.863 KM. Uvidom u evidenciju Ministarstva finansija, sačinjenu prema otplatnim planovima navedenih kredita, konstatovano je da Kanton Sarajevo ima obaveza po inokreditima do 2035. godine. Napominjemo da tokom 2007. godine nije bilo novog kreditnog zaduživanja.

Ostatak dugoročnih razgraničenja se odnosi na potraživanja po osnovu obračunatih kamata na odobrene kredite i pozajmice, a iskazani su kod: Ministarstva za boračka pitanja 1.412.907 KM, Ministarstva privrede 820.299 KM i Ministarstva stambenih poslova 55.299 KM.

5.5.3 Kratkoročna potraživanja i kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna potraživanja su na dan 31.12.2007. godine u knjigovodstvenim evidencijama iskazana u iznosu od 841.840 KM. Najznačajnije iznose su iskazale: institucije srednjeg obrazovanja 225.570 KM, institucije osnovnog obrazovanja 197.522 KM i ministarstva Kantona Sarajevo 195.536 KM, od čega se na MUP odnosi 174.284 KM. Najznačajnija kratkoročna potraživanja MUP-a su potraživanja od pravnih lica za isporučenu robu i usluge 56.572 KM i ostala potraživanja 71.865 KM, koja su nastala u toku 2007. godine, kao i sumnjiva i sporna potraživanja 37.631 KM, za koja su pokrenute tužbe.

Kratkoročna razgraničenja se odnose na rashode budućeg perioda, a iskazana su u iznosu od 2.460.780 KM, od čega se na Ministarstvo finansija odnosi 1.996.152 KM (obaveze Ministarstva za povrat više uplaćenih prihoda po osnovu poreza na dobit, utvrđene Rješenjem Porezne uprave). Iznos od 457.103 KM predstavlja ustvari rashode koji se odnose na 2007. godinu, nastali po osnovu zakonskih i preuzetih obaveza korisnika budžeta. Budžetski korisnici nisu imali dovoljno odobrenih sredstava i iz tog razloga nisu mogli iskazati ostvarene rashode koji predstavljaju prekoračenje Izmjena i dopuna budžeta za 2007. godinu. Ovo znači da su rashodi koji su iskazani u Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta umanjeni za iznos od 457.103 KM, i da je budžetskim korisnicima trebalo biti omogućeno iskazivanje rashoda u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala, u skladu sa računovodstvenim načelom modificiranog nastanka događaja.



Potrebno je da svi budžetski korisnici stvaraju obaveze u skladu sa iznosima odobrenih budžetskih sredstava, a rashode da priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala.

5.5.4 Kratkoročne obaveze i kratkoročna razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja na dan 31.12.2007. godine iskazane su u Konsolidovanim finansijskim izvještajima u iznosu od 55.191.417 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze 30.942.535 KM, obaveze prema zaposlenim 13.692.235 KM, obaveze prema povezanim licima 179.500 KM, i kratkoročna razgraničenja 10.377.497 KM. Iskazane obaveze se odnose se na obaveze po rashodima nastalim u toku 2007. godine, i izmirene su početkom 2008. godine.

Kratkoročna razgraničenja se odnose na razgraničene prihode u iznosu od 7.916.717 KM i na razgraničene rashode u iznosu od 2.460.780 KM. Uvidom u dokumentaciju vezano za razgraničene prihode, konstatovano je da su budžetski korisnici u toku 2007. godine iskazali unaprijed naplaćenih prihoda u iznosu od 7.402.086 KM. Ovaj iznos se odnosi na: poseban porez na plaće za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (3.626.943 KM), kantonalne naknade (1.570.835 KM), primljene namjenske donacije (504.197 KM), tekuće potpore (617.425 KM) i vlastite prihode budžetskih korisnika (1.082.686 KM). Namjena posebnog poreza na plaće i kantonalnih naknada je utvrđena zakonskim propisima, a donacije i potpore su ostvarene na osnovu ugovorene namjene. Namjena vlastitih prihoda korisnika budžeta je uglavnom za podmirenje tekućih rashoda (plaća, naknada, materijalnih troškova) koji su u najvećem djelu finansirani iz budžetskih sredstava, pa se postavlja pitanje opravdanosti razgraničavanja ove vrste prihoda za 2008. godinu, a na teret budžetskih sredstava za 2007. godinu.

Potrebno je preispitati opravdanost razgraničavanja vlastitih prihoda budžetskih korisnika u iznosu od 1.082.686 KM na teret budžetskih sredstava za 2007. godinu, kao i utvrditi usklađenost rashoda koje budžetski korisnici planiraju u 2008. godini finansirati iz vlastitih prihoda, sa evidentiranim razgraničenjima.

5.5.5 Vanbilansna evidencija

Na vanbilansnoj evidenciji su iskazana potraživanja po osnovu deponovanih sredstava kod četiri poslovne bakne u iznosu od 7.405.609 KM. Radi se o sredstvima ostvarenim u procesu privatizacije na području Kantona i deponovanim kod poslovnih banaka u cilju kreditiranja realizacije programa razvoja i zapošljavanja. Sredstva su deponovana, na osnovu zaključenih ugovora (i aneksa ugovora) sa poslovnim bankama, do 30.09.2008. godine, kad će bit izvršen povrat istih u Budžet Kantona Sarajevo. Pomenuta sredstva su predviđena Budžetom Kantona za 2008. godinu, na računu Finansiranja na poziciji „primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima“, a ista su planom raspoređena u okviru rashoda i izdataka Ministarstva privrede.

Ministarstvo finansija Kantona Sarjevo je 21.09.1999. godine zaključilo ugovor sa UPI Bankom d.d. Sarajevo, kojim Banci ustupa bankarske poslove prikupljanja novčanih sredstava od poljoprivrednika, kojima su u okviru PHARE programa za poljoprivredu Evropske unije, tokom 1999. godine dodjeljene junice u vidu kredita u ukupnoj vrijednosti 2.245.113 KM. Pomenutim ugovorom je, između ostalog, propisana obaveza Banke da upravlja realizacijom otplaćivanja kredita (glavnice i kamate) i da u slučaju kašnjenja otplate poduzme sve zakonske mjere u cilju naplate. Do 31.12.2007. godine izvršen je povrat sredstava u iznosu od 256.468 KM. Prema izjavi odgovorne osobe, Upi banka ne dostavlja izvještaj Ministarstvu finansija o stanju kredita po ovoj kreditnoj liniji kako bi se utvrdilo stanje dospjelih, nenaplaćenih potraživanja, ali smatra da je značajan dio ovih potraživanja već dospio za naplatu. Iz korespondencije koju je Ministarstvo finansija vodilo sa Evropskom unijom-Delegacijom Evropske komisije u BiH tokom 2006. godine, konstatovano je da je Memorandum o razumijevanju za PHARE program već tada bio istekao, da Evropska unija više zakonski nije uključena u buduće postupke u pogledu ovih fondova i da nema primjedbi na prijedlog da Vlada Kantona Sarajevo preuzme vlasništvo nad budućim korištenjem naprijed spomenutih poljoprivrednih fondova. Iako je Ministarstvo finansija iniciralo kod Banke da ista poduzme mjere u cilju naplate navedenih kredita, konstatovano je da Banka nije izvršila svoju obavezu u skladu sa zaključenim ugovorom.



Potrebno je da Ministarstvo finansija i dalje usmjeri aktivnosti u cilju da Upi banka poduzme sve zakonske mjere za naplatu kredita plasiranih u okviru PHARE programa za poljoprivredu Evropske unije, a da Vlada Kantona Sarajevo svojim aktom odredi ministarstvo kojem će dodijeliti u nadležnost raspolaganje sredstvima ostvarenim iz povrata kredita, kao i njihovu namjenu.

6. KOMENTAR

Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo se očitovalo na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Kantona Sarajevo za 2007. godinu, dopisom broj 08-01-14-24391 od 15.08.2008. godine. Pomenuti akt sadrži komentare na nalaze revizora iz Nacrta Izvještaja koje su dali Ministarstvo finansija, Ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo stambenih poslova, Ministarstvo prostornog uređenja, Ministarstvo saobraćaja, Ministarstvo privrede, Ministarstvo obrazovanja i nauke i Ministarstvo za boračka pitanja. Aktom broj 06-14-24587-1/08 od 22.08.2008. godine Ministarstvo za boračka pitanja je dostavilo korigovani tekst prethodno datog komentara. Ministarstvo privrede i Ministarstvo za boračka pitanja su uz očitovanje dostavili i određenu dodatnu dokumentaciju.

U očitovanju pomenutih ministarstava su dati komentari, navedena obrazloženja i pojašnjenja određenih revizorskih nalaza o kojima je revizorski tim imao saznanja i prilikom sačinjavanja Nacrta Izvještaja i isti nisu imali uticaj na tekst Konačnog Izvještaja. Obrazloženja i dodatna dokumentacija dostavljena od strane Ministarstva privrede, a vezano za prihode od koncesija i Ministarstva za boračka pitanja, a vezano za sredstva doznačena preduzeću BOOC doo, su dijelom prihvaćena i ista su inkorporirana u tekst Konačnog Izvještaja.

**Direktor Sektora za reviziju budžeta
kantona i kantonálnih institucija**

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

**Voda tima
Revizor, Maida Letić, dipl. oec.**

**Članovi tima
Revizor, Nasiha Biberović, dipl.oec**

Pomoćnik revizora, Nina Blaznik, dipl.oec